

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 décembre 2006

PROJET DE LOI-PROGRAMME

AMENDEMENTS

déposés en commission des Affaires sociales

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

N° 41.809/1

N° 27 DE MME D'HONDT

Art. 163bis (*nouveau*)

Insérer un article 163bis, libellé comme suit:

«Art. 163bis. —Deux ans après l'entrée en vigueur du présent chapitre, le Roi établit un rapport d'évaluation sur ce chapitre et ses arrêtés d'exécution, qui est envoyé à la Chambre des représentants.».

JUSTIFICATION

Cette législation est totalement neuve et fait partie intégrante d'un plan plus vaste destiné à lutter contre la fraude sociale.

Documents précédents :

Doc 51 **2773/ (2006/2007)** :

- 001 : Projet de loi-programme (Partie I).
- 001 : Projet de loi-programme (Partie II).
- 003 à 010 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 december 2006

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET

AMENDEMENTEN

ingediend in de commissie voor
de Sociale Zaken

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

NR. 41.809/1

N° 27 VAN MEVROUW D'HONDT

Art. 163bis (*nieuw*)

Een artikel 163bis invoegen, luidend als volgt:

«Art. 163bis. — Twee jaar na de inwerkingtreding van dit hoofdstuk stelt de Koning over dit hoofdstuk en zijn uitvoeringsbesluiten een evaluatieverslag op, dat wordt verzonden naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers.»

VERANTWOORDING

Deze wetgeving is volledig nieuw en maakt deel uit van een ruimer plan om de sociale fraude aan te pakken. Alleen in

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2773/ (2006/2007)** :

- 001 : Ontwerp van programma wet (Deel I).
- 001 : Ontwerp van programma wet (Deel II).
- 003 tot 010 : Amendementen.

L'ouverture de nos frontières aux travailleurs des nouveaux États membres n'est justifiée que dans un contexte où cette fraude est limitée. Le remède qui est proposé est basé sur une obligation de déclaration, mais certaines catégories en seront dispensées. Il est indispensable de procéder à une évaluation dans un délai rapproché afin de vérifier si cette mesure fonctionne et si elle combat effectivement la fraude.

N° 28 DE MME D'HONDT

Art. 167

Remplacer l'article 50*quinquies*, alinéa 2, proposé par la disposition suivante:

«Les montants visés à l'alinéa 1er sont majorés lors de l'octroi des allocations familiales relatif au mois de juillet.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise un double objectif. Tout d'abord, le supplément pour les enfants de 5 à 11 ans visé dans cet article devient permanent. Deuxièmement, nous répondons aux objections du Conseil d'État qui a observé à juste titre que le Roi ne pouvait se voir conférer des pouvoirs tels qu'il puisse ou bien prolonger le supplément des jeunes enfants ou bien octroyer un autre supplément pour la même catégorie ou pour une autre catégorie après 2007.

N° 29 DE MME D'HONDT

Art. 173

Remplacer le § 4 de l'article 23bis, proposé, par la disposition suivante:

«§ 4. Sans préjudice de l'application de l'article 2, alinéa 1er, des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés, coordonnées le 28 juin 1971, en ce qui concerne les employés pour lesquels la déduction visée aux articles 48 ou 49 de l'arrêté royal précité du 30 mars 1967 est effectuée, les cotisations sont dues sur le montant de la rémunération normale pour les jours de vacances, diminué:

1° du montant du simple pécule de sortie qui en a été déduit;

2° du montant pour lequel des cotisations ont déjà été payées en application de l'article 19, § 1er, alinéa 2, de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

een context waarin die fraude wordt beperkt, is de openstelling van onze grenzen voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten verantwoord. De remedie die wordt voorgesteld is gebaseerd op een meldingsplicht, maar sommige categorieën zullen hiervan worden vrijgesteld. Om na te gaan of deze maatregel werkt en de fraude effectief wordt bestreden, is een evaluatie na een beperkte periode noodzakelijk.

N° 28 VAN MEVROUW D'HONDT

Art. 167

Het tweede lid van het voorgestelde artikel 50*quinquies* als volgt vervangen:

«De bedragen bedoeld in het eerste lid worden verhoogd bij de toekenning van de kinderbijslag die betrekking heeft op de maand juli.»

VERANTWOORDING

Dit amendement heeft twee bedoelingen. Ten eerste wordt de toeslag voor de kinderen van 5 tot 11 jaar bedoeld in dit artikel permanent. Ten tweede komen de indieners tegemoet aan de bezwaren van de Raad van State. Die stelde terecht dat de Koning geen machtiging mag krijgen die zo ruim is dat Hij ofwel de toeslag van de jonge kinderen kan verlengen, ofwel een andere bijslag of voor een andere categorie kan toekennen na 2007.

N° 29 VAN MEVROUW D'HONDT

Art. 173

Paragraaf 4 van het voorgestelde 23bis vervangen als volgt:

«§4. Zonder afbreuk te doen aan de toepassing van artikel 2, eerste lid van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971, wat de bedienden betreft voor wie de aftrek werd verricht bedoeld bij de artikelen 48 of 49 van het voornoemd koninklijk besluit van 30 maart 1967, zijn de bijdragen verschuldigd op het bedrag van het normaal loon voor de vakantiedagen, verminderd met:

1° het bedrag van het enkel vertrekvakantiegeld dat hierop in mindering werd gebracht;

2° het bedrag waarop reeds bijdragen zijn betaald bij toepassing van artikel 19, §1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluit-wet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Les dispositions de l'alinéa précédent ne s'appliquent pas aux travailleurs visés par la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs.».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une adaptation purement rédactionnelle: il semble que dans le texte actuel du projet de loi à l'examen, l'alinéa 2 ait été inséré parmi les dispositions de l'alinéa 1er.

N° 30 DE MME D'HONDT

Art. 174

Au § 2, alinéa 1er, 2°, de l'article 46 proposé, dans le texte néerlandais, supprimer le mot «zowel».

JUSTIFICATION

Ce mot est superflu.

N° 31 DE MME D'HONT

Art. 177

Remplacer l'article 67, alinéa 2, 2°, proposé par la disposition suivante:

«2° si le double pécule de vacances n'a pas été payé ou pas totalement payé à l'employé, un supplément égal à 92 p.c. de la rémunération de décembre divisé par respectivement 24, 20, 16, 12, 8, 4, lorsque l'employé est occupé respectivement dans les régimes 6, 5, 4, 3, 2 et 1 jours de travail par semaine et multiplié par le nombre de jours non pris.».

JUSTIFICATION

Deux adaptations: dans le cas d'un régime d'un jour de travail par semaine, il y a logiquement lieu de diviser par 4 et, dans le texte néerlandais, il y a lieu d'écrire «vermenigvuldigt met» au lieu de «vermenigvuldigd door».

De bepalingen van het vorig lid zijn niet van toepassing op werknemers bedoeld bij de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.»

VERANTWOORDING

Het betreft hier een louter tekstuele aanpassing: het tweede lid is in de huidige tekst van het ontwerp blijkbaar tussen de delen van het eerste lid terecht gekomen.

N° 30 VAN MEVROUW D'HONDT

Art. 174

In § 2, eerste lid, 2°, van het voorgestelde artikel 46, in de Nederlandstalige tekst het woord «zowel» weglaten.

VERANTWOORDING

Het betreft hier een overbodig woord.

N° 31 VAN MEVROUW D'HONDT

Art. 177

Het voorgestelde artikel 67, tweede lid, 2°, vervangen als volgt:

«2° indien het dubbel vakantiegeld niet of niet volledig aan de bediende werd betaald , een toeslag gelijk aan 92 pct. van de wedde van december, gedeeld door respectievelijk 24, 20, 16, 12, 8, 4 wanneer de bediende is tewerkgesteld volgens een regeling van respectievelijk 6, 5, 4, 3, 2 en 1 arbeidsdagen per week en vermenigvuldigd met het aantal niet opgenomen dagen.».

VERANTWOORDING

Twee aanpassingen: bij een werkregime van 1 arbeidsdag per week moet men logischerwijs delen door 4, en in de Nederlandstalige tekst moet staan «vermenigvuldigd met» ipv «vermenigvuldigd door».

N° 32 DE MME D'HONDT

Art. 180

Au point 3°, compléter l'alinéa proposé par ce qui suit:

«, pour autant que celui-ci se situe dans le même trimestre. Le report au mois suivant n'est possible que si l'impossibilité d'appliquer intégralement la réduction visée au § 2, 2°, résulte de la déduction de la partie du pécule de vacances qui correspond à la rémunération normale des jours de vacances et qui a été payé anticipativement par l'employeur précédent.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à limiter les cas dans lesquels le report du bonus crédit d'emploi d'un mois au mois suivant sera possible de manière à ne permettre ce transfert que lorsque la prise en considération de la partie du pécule de vacance qui correspond à la rémunération normale des jours de vacances et qui est payé anticipativement par l'employeur précédent, a pour conséquence que les cotisations sur lesquelles le bonus crédit d'emploi peut être appliqué ne sont pas suffisamment élevées pour pouvoir bénéficier de l'intégralité de la réduction.

De plus, ce transfert n'est possible que pour autant qu'il ait lieu à l'intérieur d'un même trimestre.

N° 33 DE MME D'HONDT

Art. 110 à 130

Supprimer le chapitre 6, contenant les articles 110 à 130.

JUSTIFICATION

Le dépôt d'un projet de loi créant un Fonds amiante a été annoncé en commission de la Santé publique depuis le début de la législature en cours. Plusieurs initiatives législatives ont été prises, notamment les propositions de loi n° 1244 (examen en cours) et n° 2602 (de Mme Gerkens et consorts) et l'organisation d'auditions a été demandée.

Il est dès lors inopportun de régler cette question à la va-vite dans le cadre d'une loi-programme.

N° 32 VAN MEVROUW D'HONDT

Art. 180

In 3°, het voorgestelde nieuwe lid, het artikel 1, § 4, aanvullen als volgt:

«, voor zover deze zich in hetzelfde kwartaal bevindt. De overdracht naar de volgende maand is enkel mogelijk indien het niet volledig kunnen toepassen van de vermindering bedoeld onder § 2, 2°, een gevolg is van het in mindering brengen van het gedeelte van het vakantiegeld dat overeenstemt met het normale loon van de vakantiedagen en dat vervroegd werd uitbetaald door de vroegere werkgever.»

VERANTWOORDING

Dit amendement wil de gevallen beperken waarin de overdracht van de werkbonus van een maand naar de volgende maand mogelijk is zodat het enkel kan wanneer het in aanmerking nemen van het deel van het vakantiegeld dat overeenstemt met het normale loon voor vakantiedagen, dat vervroegd door de voormalige werkgever wordt betaald, tot gevolg heeft dat de bijdragen waarop de werkbonus kan worden toegepast niet hoog genoeg zijn om te kunnen genieten van de volledige vermindering.

Bovendien kan dit alleen voor zover het in hetzelfde kwartaal ligt.

Nr. 33 VAN MEVROUW D'HONDT

Art. 110 tot 130

Hoofdstuk 6, houdende de bovenstaande artikelen, weglaten.

VERANTWOORDING

Reeds van in het begin van de legislatuur werd in de commissie volksgezondheid een wetsontwerp mbt de oprichting van een asbestfonds aangekondigd. Er werden binnen die commissie wetgevende initiatieven genomen door wetsvoorstellingen nr 1244 (behandeling gestart) en nr 2602 (Mevr. Gerkens en co), en de vraag naar hoorzitting werd gesteld.

Een snelle afhandeling binnen een programmawet is dan ook niet gepast !

N° 34 DE MME D'HONDT

(sous-amendement à l'amendement n° 27)

Art. 113 (*nouveau*)

Dans le 2°, entre les alinéas 2 et 3, insérer l'alinéa suivant:

«Le mode de calcul et d'établissement des cotisations fait l'objet d'une évaluation semestrielle et est adapté, au besoin, en fonction du nombre d'indemnités à verser aux victimes de l'amiante.».

JUSTIFICATION

Une évaluation semestrielle permet d'adapter cette source de ressources en temps utile.

La cotisation versée par l'État constitue, quant à elle, un montant annuel fixe.

Nr. 34 VAN MEVROUW D'HONDT

(subamendement op amendement nr. 27)

Art. 113 (*nieuw*)

In punt 2°, tussen het tweede en het derde lid, het volgende lid invoegen invoegen:

«De berekenings- en vaststellingswijze van de bijdragen worden 2 jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast in functie van het aantal uit te betalen vergoedingen aan asbestslachtoffers.».

VERANTWOORDING

Via een 2 jaarlijkse evaluatie kan men tijdig deze inkomstenbron bijstellen.

Voor de bijdrage vanuit de Staat is er immers aan jaarlijks vast bedrag bepaald.

Greta D'HONDT (CD&V)

N° 35 DE MME GERKENS

Art . 112bis (*nouveau*)

Insérer un article 112bis, rédigé comme suit:

«Art 112bis. — § 1er Il est institué auprès du Fonds un Conseil consultatif du risque de l'amiante, composé:

1. d'un président, nommé par le Roi sur proposition du ministre ayant la Santé publique dans ses attributions;
2. d'un représentant du ministre ayant les Affaires sociales dans ses attributions;
3. d'un représentant du ministre de la Justice;
4. d'un représentant du ministre ayant le bien-être au travail dans ses attributions;
5. de deux membres désignés par le comité de gestion du Fonds des maladies professionnelles;
6. de deux membres désignés par le comité général de gestion de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité;
7. de deux représentants nommés par le ministre ayant la Santé publique dans ses attributions, sur pré-

Nr. 35 VAN MEVROUW GERKENS

Art. 112bis (*nieuw*)

Een artikel 112bis invoegen, luidende:

«Art. 112bis. — § 1. Bij het Fonds wordt een Adviesraad asbestrisico opgericht, bestaande uit

1. een voorzitter, die door de Koning wordt benoemd op voordracht van de voor Volksgezondheid bevoegde minister;
2. een vertegenwoordiger van de voor Sociale Zaken bevoegde minister;
3. een vertegenwoordiger van de minister van Justitie;
4. een vertegenwoordiger van de voor het welzijn op het werk bevoegde minister;
5. twee leden die worden aangewezen door het Beheerscomité van het Fonds voor de beroepsziekten;
6. twee leden die worden aangewezen door het Algemeen Beheerscomité van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering;
7. twee vertegenwoordigers die worden benoemd door de voor Volksgezondheid bevoegde minister; de

sentation d'associations actives dans la représentation des victimes de l'amiante.

§ 2 La commission consultative a pour mission de donner, d'initiative ou à la demande du ministre ayant la Santé publique dans ses attributions, des avis:

- sur l'application de la présente loi;
- sur la prévention des risques de l'amiante et la réparation de ses effets nocifs.

§ 3. Les membres de la commission consultative sont nommés pour un terme de cinq ans, renouvelable.

La commission consultative établit son règlement d'ordre intérieur.

Le Roi fixe le montant des émoluments et jetons de présence des membres de la commission consultative.».

JUSTIFICATION

Il est intéressant d'utiliser les compétences, l'expérience et les infrastructures du FMP pour gérer le fonds amiante mais puisque le fonds amiante vise à indemniser l'ensemble des victimes de l'amiante, on sort du champ d'analyse des dossiers habituels et des critères restreints du FMP.

Il importe dès lors que les décisions d'indemnisation soient prises par une commission spécifique qui soit un organe collégial indépendant du FMP et que cette commission soit elle-même encadrées par un comité d'avis, un conseil consultatif, qui associe les partenaires sociaux mais également d'autres «forces vives», notamment des associations de victimes.

Les partenaires sociaux seront représentés par le biais de membres désignés par le comité de gestion du Fonds des maladies professionnelles. Le comité général de gestion de l'Institut national d'assurance maladie invalidité pourra présenter d'autres «forces vives», par exemple les mutualités. Les associations de victimes doivent aussi avoir leurs représentants.

N° 36 DE MME GERKENS

(sous-amendement à l'amendement n° 9)

Art. 115 (*nouveau*)

Compléter cet article par les points 4° et un 5°, rédigés comme suit:

«4° d'un cancer du larynx ou du poumon provoqué par l'amiante

benoemingen geschieden op voordracht van verenigingen die asbestslachtoffers vertegenwoordigen.

§ 2. De Adviesraad heeft tot taak op eigen initiatief dan wel op verzoek van de voor Volksgezondheid bevoegde minister adviezen uit te brengen:

- over de toepassing van deze wet;
- over de preventie van asbestrisico's en het herstel van de schadelijke gevolgen ervan.

§ 3. De leden van de Adviesraad worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar.

De Adviesraad legt zijn huishoudelijk reglement vast.

De Koning bepaalt het bedrag van de bezoldigingen en het presentiegeld van de leden van de Adviesraad.».

VERANTWOORDING

Het ware interessant gebruik te maken van de bevoegdheden, de ervaring en de infrastructuur van het Fonds voor de Beroepsziekten (FBZ) om het asbestfonds te beheren, maar aangezien dat fonds beoogt alle asbestslachtoffers schadeloos te stellen, wordt afgewezen van het onderzoeksfield van de gebruikelijke dossiers en van de beperkte criteria van het FBZ.

Het is derhalve van belang dat de beslissingen tot schadeloosstelling worden genomen door een specifieke commissie, met name een collegiaal orgaan, dat niet afhangt van het FBZ. Die commissie moet zelf worden begeleid door een adviescomité, in de vorm van een adviesraad, waarin niet alleen de sociale partners, maar ook andere dynamische krachten, meer bepaald de slachtofferverenigingen, zitting hebben.

De sociale partners zullen vertegenwoordigd zijn via leden die worden aangewezen door het Beheerscomité van het Fonds voor de Beroepsziekten. Het Algemeen Beheerscomité van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering kan andere dynamische krachten, bijvoorbeeld de ziekenfonden, aandragen. Ook de slachtofferverenigingen moeten vertegenwoordigd zijn.

Nr. 36 VAN MEVROUW GERKENS

(subamendement op amendement nr. 9 van de regering)

Art. 115 (*nieuw*)

Dit artikel aanvullen met de punten 4° en 5°, luijdende:

«4° larynxkanker of longkanker, die door asbest is veroorzaakt;

Le cancer du larynx ou du poumon est réputé provoqué par l'amiante lorsque la victime a été exposée au risque de l'amiante, selon les critères définis par le Roi, sur proposition du conseil consultatif du Fonds. Une évaluation de l'adéquation de ces critères sera réalisée par le Conseil consultatif du Fonds, au moins un an après l'entrée en vigueur de la présente loi.

5° d'autres maladies dont il est démontré qu'elles sont causées de façon déterminante par une exposition à l'amiante.».

JUSTIFICATION

Il ne peut être toléré que ne soient pas indemnisées les personnes atteintes de cancers du larynx ou du poumon provoqués par l'amiante tout en considérant bien sûr que des critères déterminant que ces cancers ont un lien avec une exposition à l'amiante devront être rencontrés.

La littérature scientifique internationale reconnaît le caractère carcinogène d'un produit lorsqu'il existe une corrélation statistique suffisante entre l'exposition à ce produit et l'apparition de cancers.

Par exemple, l'exposition à l'amiante est corrélée à un risque accru de cancer du larynx et du poumon, ce qui justifie d'ailleurs que ces maladies soient reprises sur la liste des maladies professionnelles. Mais ces cancers sont également corrélés au tabagisme, actif ou passif. Il est reconnu que l'exposition à l'amiante a un effet multiplicateur du risque causé par le tabac.

Il est proposé qu'en ce qui concerne le cancer du larynx et du poumon, qui figurent sur la liste des maladies professionnelles, la victime bénéfice de l'intervention du Fonds si elle remplit les critères qui seront déterminés par le Roi, suite à un avis du conseil consultatif du Fonds.

Ces critères peuvent être différents de ceux admis par le Fonds des maladies professionnelles car ces derniers impliquent une dose d'exposition qui ne se rencontre pratiquement que chez des travailleurs exposés intensivement et pendant une longue durée aux poussières d'amiante. Les victimes dites «paraprofessionnelles» ainsi que les victimes environnementales de l'amiante ne rempliront généralement pas les critères prévus. La comparaison internationale tend à montrer que les critères belges sont plus restrictifs que ceux admis dans d'autres pays. Une évaluation de l'adéquation de ces critères devra être réalisée après un an de fonctionnement du Fonds.

Enfin, d'autres maladies peuvent être reconnues comme étant liées à l'amiante et il importe qu'elles puissent d'office donner droit à indemnisation dès que le lien est prouvé.

larynxkanker of longkanker wordt geacht door asbest te zijn veroorzaakt wanneer het slachtoffer werd blootgesteld aan asbest, volgens de door de Koning op voorstel van de Adviesraad van het Fonds vastgestelde criteria. Ten minste één jaar na de inwerkingtreding van deze wet zullen die criteria door de Adviesraad van het Fonds op hun gelijkwaardigheid worden getoetst;

5° andere ziekten waarvan is aangetoond dat zij met zekerheid zijn veroorzaakt door blootstelling aan asbest.».

VERANTWOORDING

Dat de personen met door asbest veroorzaakte larynx- of longkanker niet zouden worden vergoed, kan niet door de beugel. Het spreekt echter vanzelf dat criteria moeten worden vastgesteld om na te gaan of er een verband is tussen die vormen van kanker en de blootstelling aan asbest.

In de internationale wetenschappelijke literatuur wordt een product als kankerverwekkend erkend wanneer een voldoende statistisch verband bestaat tussen de blootstelling aan dat product en het optreden van kanker.

Zo staat de blootstelling aan asbest in correlatie met een verhoogd risico op larynx- en longkanker, waardoor die ziekten trouwens met recht en reden worden opgenomen in de lijst van de beroepsziekten. Die vormen van kanker staan echter eveneens in correlatie met (actief of passief) rookgedrag. Erkend wordt dat de blootstelling aan asbest het risico op rokerskanker met vele malen doet toenemen.

Met betrekking tot larynx- en longkanker, die op de lijst van de beroepsziekten staan, wordt voorgesteld het slachtoffer te laten vergoeden door het Fonds, als het voldoet aan de door de Koning, op grond van een advies van de Adviesraad van het Fonds, vast te stellen criteria.

Die criteria kunnen afwijken van de criteria die het Fonds voor de Beroepsziekten hanteert, aangezien de laatstgenoemde criteria uitgaan van een blootstellingsdosis die bijna uitsluitend voorkomt bij werknemers die intensief en gedurende lange tijd werden blootgesteld aan asbeststof. Meestal voldoen de zogenaamde «paraprofessionele» slachtoffers en de milieuslachtoffers van asbest niet aan de in dat verband bepaalde criteria. Uit de vergelijking op internationaal gebied blijkt dat de in België gehanteerde criteria strikter zijn dan die welke andere landen gebruiken. De gelijkwaardigheid van die criteria zal één jaar na de oprichting van het Fonds moeten worden geëvalueerd.

Tot slot is het mogelijk dat nog andere ziekten worden erkend als asbestgerelateerde ziekten, en het is van belang dat zij direct ambtshalve recht kunnen verlenen op schadeloosstelling zodra het verband is aangetoond.

N° 37 DE MME GERKENS
(sous-amendement à l'amendement n° 11)

Art 117(*nouveau*)

Compléter cet article comme suit:

«La victime atteinte d'un mésothéliome peut demander qu'un tiers au maximum de cette indemnité soit payé en capital. Pour la conversion de l'indemnité en capital, il est fait usage du barème utilisé pour la conversion en capital des rentes revenant aux victimes d'accidents du travail, tel que prescrit par la loi sur les accidents du travail du 10 avril 1971. ».

JUSTIFICATION

L'espérance de vie d'une personne chez qui se déclare un mésothéliome est de quelques mois seulement. Il est dès lors, proposé qu'un tiers au maximum de cette rente puisse être payé sous forme de capital. Dans ce cas, le montant total de la rente sera évalué en fonction de l'espérance de vie moyenne des personnes (en bonne santé) de même sexe en Belgique.

Cette possibilité n'existe pas en matière de maladie professionnelle. Elle existe par contre en matière d'accidents du travail, et il est d'ailleurs proposé de se servir des tables de capitalisation utilisées dans ce secteur. Le paiement en capital permet à la victime de bénéficier d'une somme d'argent immédiatement disponible, soit pour réaliser un projet professionnel ou adapter son environnement de vie à son état de santé, soit pour adoucir les derniers instants d'une vie raccourcie.

N° 38 DE MME GERKENS
(sous-amendement à l'amendement n° 11)

Art 117 (*nouveau*)

Remplacer le § 2 proposé comme suit:

«§ 2. Si la victime décède des suites d'une maladie visée à l'article 115, il est alloué à celui ou ceux qui ont supporté ses frais funéraires une indemnité unique de 1.000 euros.

Si la victime décédée n'était pas indemnisée par le FMP, Il est alloué aux membres de la famille du défunt une indemnité correspondant aux montants ci-après:

Nr. 37 VAN MEVROUW GERKENS
(subamendement op amendement nr. 11)

Art. 117 (*nieuw*)

De voorgestelde § 1 aanvullen als volgt:

«Slachtoffers met een mesothelioom kunnen verzoezen dat ten hoogste één derde van die vergoeding in kapitaal wordt uitbetaald. Voor de omrekening van de vergoeding in kapitaal wordt een beroep gedaan op de tarieflijsten die worden gebruikt voor de omrekening in kapitaal van de renten waarop de slachtoffers van arbeidsongevallen recht hebben, zoals bepaald bij de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.».

VERANTWOORDING

De levensverwachting van een persoon bij wie een mesothelioom wordt vastgesteld, bedraagt slechts enkele maanden. Derhalve wordt voorgesteld dat ten hoogste één derde van die rente in de vorm van kapitaal kan worden uitbetaald. In dat geval zal het totale bedrag van de rente worden geëvalueerd op grond van de gemiddelde levensverwachting van (in goede gezondheid verkerende) personen van hetzelfde geslacht in België.

Voor beroepsziekten is niet in die mogelijkheid voorzien, maar wél voor arbeidsongevallen; men stelt overigens voor gebruik te maken van de kapitalisatietafels die in die sector worden gehanteerd. Door de uitbetaling in kapitaal krijgt het slachtoffer onmiddellijk een geldsom ter beschikking, om professioneel een en ander te verwezenlijken of zijn leefomgeving aan te passen aan zijn gezondheidstoestand, dan wel om zijn vervroegde levenseinde te verzachten.

Nr. 38 VAN MEVROUW GERKENS
(subamendement op amendement nr. 11)

Art. 117 (*nieuw*)

De voorgestelde § 2 vervangen door wat volgt:

«§ 2. Indien het slachtooffer ingevolge een in artikel 115 bedoelde ziekte overlijdt, wordt aan wie de uitvaartkosten van de betrokkenen op zich heeft of hebben genomen, een eenmalige schadeloosstelling van 1.000 euro toegekend.

Indien het overleden slachtoffer niet door het Fonds voor de Beroepsziekten schadeloos werd gesteld, wordt de gezinsleden van de overledene een schadeloosstelling toegekend die overeenstemt met de volgende bedragen:

1. 10.000 euros:

- à l'épouse ou à l'époux;
- au partenaire cohabitant;
- à l'enfant cohabitant;

2. 7.500 euros au parent cohabitant;

3. 5.000 euros à l'enfant qui vit de façon autonome;

4. 3.750 euros au parent non cohabitant.

Les personnes qui démontrent que la victime contribuait de façon significative à leur sécurité d'existence peuvent prétendre à une allocation annuelle égale à:

1. 3.000 euros, en ce qui concerne le conjoint visé à l'article 12 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail;

2. 3.000 euros à la personne avec qui la victime formait un ménage de fait, pouvant être assimilée au conjoint;

3. 1.500 euros par enfant, en ce qui concerne les enfants qui faisaient partie du ménage de la victime, ou dont celle-ci était attributaire ou allocataire des allocations familiales; cette allocation est payée tant que l'enfant ouvre le droit aux allocations familiales; elle est toutefois viagère si l'enfant est atteint d'un handicap ouvrant le droit à l'allocation de remplacement de revenus, prévue par la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées;

4. 2.000 euros par personne, en ce qui concerne les père et mère;

5. 1.000 euros par personne, en ce qui concerne les autres personnes; l'intervention est limitée à la durée, appréciée par la commission d'indemnisation, durant laquelle la sécurité d'existence de ces personnes aurait dépendu de façon significative de la victime.

Si la victime décédée était indemnisée par le FMP, ces indemnités sont diminuées du montant des indemnités versées par le FMP à certains ayants droits.

Les indemnités et allocations visées aux articles 9 à 12 sont liées à l'indice des prix à la consommation et à

1° 10.000 euro:

- aan de echtgeno(o)te;
- aan de samenwonende partner;
- aan het samenwonende kind;

2° 7.500 euro aan de samenwonende ouder;

3° 5.000 euro aan het zelfstandig levende kind;

4° 3.750 euro aan de niet-samenwonende ouder.

De personen die aantonen dat het slachtoffer op significante wijze tot hun bestaanszekerheid bijdroeg, kunnen aanspraak maken op een jaarlijkse tegemoetkoming die gelijk is aan:

1° 3.000 euro, voor de echtgenoot zoals bedoeld in artikel 12 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971;

2° 3.000 euro aan de persoon met wie het slachtoffer een feitelijk gezin vormde, en die met de echtgenoot kan worden gelijkgesteld;

3° 1.500 euro per kind voor de kinderen die deel uitmaakten van het gezin van het slachtoffer, dan wel voor de kinderen voor wie dat slachtoffer rechthebbende of bijslagtrekkende was wat de kinderbijslag betrof; die tegemoetkoming wordt betaald zolang het kind recht geeft op kinderbijslag; de tegemoetkoming is evenwel levenslang zo het kind lijdt aan een handicap die recht geeft op de toekenning van een vervangingsinkomen, zoals is bepaald bij de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap;

4° 2.000 euro per persoon voor de vader en moeder;

5° 1.000 euro per persoon voor de andere betrokkenen; de tegemoetkoming is beperkt tot de door de tegemoetkomingscommissie vastgestelde tijdsspanne, tijdens welke het bestaan van die betrokkenen op significante wijze van het slachtoffer zou hebben afgehangen.

Indien het overleden slachtoffer schadeloos was gesteld door het Fonds voor de Beroepsziekten, worden die tegemoetkomingen afgetrokken van het bedrag dat het Fonds voor de Beroepsziekten aan bepaalde rechthebbenden stort.

De in de artikelen 9 tot 12 bedoelde schadeloosstellingen en tegemoetkomingen zijn onderworpen aan het

l'évolution du bien-être, selon les mêmes modalités que les indemnités accordées en vertu des lois sur la réparation des maladies professionnelles, coordonnées le 3 juin 1970. Les montants précités sont rattachés à l'indice du mois précédent la date d'entrée en vigueur de la présente loi.».

JUSTIFICATION

Il est impensable de prévoir une loi instituant un fonds d'indemnisation des victimes sans que celle-ci ne soit précise et claire sur les montants des indemnisations à l'égard des ayants droit.

D'autre part, il n'y a pas de raison de limiter les ayants droit dans le cas de décès dus à l'amiante par rapport aux indemnisations existantes suites à d'autres dommages résultant de maladies professionnelles ou d'accidents de travail.

Ici aussi, des législations appliquées dans d'autres secteurs sont utilisables.

Les indemnités accordées aux proches d'une victime décédée doivent décentement comprendre

- une indemnité de frais funéraire correspondant approximativement à ce qui est prévu en accident du travail, pour un salaire correspondant au salaire minimum.

- une indemnité de réparation, dont nous suggérons qu'elle reprenne les montants du «tableau indicatif», établi par l'Union des magistrats de première instance et l'Union royale des juges de paix et de police, sous la coordination de MM Peeters et Desmecht.

En droit commun, cette grille n'est qu'indicative. Dans un régime de réparation forfaitaire, ces montants ont cependant paru adéquats.

- une indemnité de décès correspondant approximativement aux indemnités accordées en matière d'accidents du travail ou de maladies professionnelles, lorsque le salaire de base est égal au salaire minimum garanti. L'intervention du Fonds amiante serait cependant un peu plus large que les indemnités en matière d'accidents du travail ou de maladies professionnelles en ce qui concerne les personnes reconnues comme ayants droit (on reconnaîtrait notamment le partenaire non marié), et un peu plus restrictive, en ce qu'il est exigé que la personne dépende effectivement des revenus de la victime (en accident du travail et maladie professionnelle, c'est présumé en ce qui concerne le conjoint et les enfants). En ce qui concerne les enfants, il s'agirait d'un droit purement individuel (en matière d'accidents du travail et de maladies professionnelles, le montant total de l'indemnité est limité pour le groupe des enfants).

indexcijfer der consumptieprijsen en zijn welvaartsvast volgens dezelfde nadere regels als die welke gelden voor de schadeloosstelling voor de beroepsziekten, overeenkomstig de op 3 juni 1970 gecoördineerde wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten. Voornoemde bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de maand die voorafgaat aan de datum waarop dit hoofdstuk in werking treedt.».

VERANTWOORDING

Het is ondenkbaar dat een wet tot instelling van een schadeloosstellingsfonds voor slachtoffers geen precieze en duidelijke informatie bevat over de schadeloosstellingsbedragen waarop de rechthebbenden aanspraak maken.

Voorts is er geen reden om het aantal rechthebbenden na een overlijden ingevolge asbest te beperken. Dat is niet het geval bij schadeloosstellingen voor andere schade als gevolg van beroepsziekten of arbeidsongevallen.

Ook hier kunnen de in de andere sectoren vigerende wetten worden toegepast.

Om decent te zijn, moet de aan de nabestaanden van een overleden slachtoffer gestorte schadeloosstelling op zijn minst het volgende bevatten:

- een vergoeding voor de begrafenis Kosten, die nagenoeg overeenstemt met die waarin de arbeidsongevallenregeling voorziet voor een loon dat gelijk is aan het minimumloon;

- een «herstelvergoeding», in verband waarmee wij suggereren de bedragen over te nemen van de «indicatieve tabel» van de Nationale Unie der magistraten van eerste aangleg en van het Koninklijk Verbond van vrede- en politierechters, onder coördinatie van de heren Peeters en Desmecht.

In het gemeen recht is die tabel slechts indicatief. In een forfaitaire herstelregeling is echter gebleken dat die bedragen gepast zijn;

- een overlijdensvergoeding, die nagenoeg overeenstemt met de vergoedingen voor arbeidsongevallen of beroepsziekten, voor een basisloon dat gelijk is aan het gewaarborgd minimumloon. In vergelijking met de vergoedingen die bij arbeidsongevallen of beroepsziekten worden uitgekeerd aan mensen die als rechthebbende worden erkend, zou het Asbestfonds echter een iets ruimere interpretatie hanteren, waardoor ook de ongehuwde partner aanspraak maakt op een vergoeding. Op een ander vlak zou het Fonds daarentegen iets strenger zijn, aangezien het eist dat degene die de vergoeding aanvraagt, daadwerkelijk afhing van het inkomen van het slachtoffer (inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten wordt dat ten aanzien van de echtgenoot en de kinderen sowieso verondersteld). Wat de kinderen betreft, zou het om een louter individueel recht gaan, terwijl voor de berekening van het totaalbedrag van de vergoeding voor arbeidsongevallen en beroepsziekten beperkt wordt tot de kinderen als groep.

Une distinction est faite entre les ayants droit d'une victime qui bénéficiait du FMP et les autres car le FMP attribue déjà une allocation de décès et une rente au conjoint survivant et aux enfants. Pour ces ayants droit, le fonds amiante intervient de manière complémentaire au FMP.

N° 39 DE MME GERKENS

Art. 117bis (*nouveau*)

Insérer un article 117bis, rédigé comme suit:

«Art. 117bis. — La victime a droit au remboursement des soins de santé nécessités par les maladies visées à l'article 115, dans la mesure où ce remboursement n'est pas pris en charge dans le cadre de la législation visée par la loi du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités.

Si ces soins font l'objet d'un remboursement dans le cadre de la législation précitée, le montant de l'intervention du Fonds correspond alors à la différence entre d'une part le tarif ou le prix fixé en application de cette législation et d'autre part le remboursement concerné.

L'intervention du Fonds est soumise aux conditions d'intervention établies par cette législation, ou en vertu de celle-ci, à l'exception de l'intervention personnelle du patient. Si ces conditions prévoient une autorisation préalable, l'autorisation donnée dans le cadre de la législation précitée lie le Fonds. Si ces soins sont visés par une nomenclature spécifique établie en application d'une législation belge sur les maladies professionnelles, l'intervention du Fonds est liée aux conditions de cette nomenclature.

Le Roi établit une nomenclature spécifique des soins de santé nécessités par les maladies visées à l'article 115.

Il peut notamment prévoir un remboursement intégral, dont il détermine les conditions d'octroi:

1. *dans le coût du suivi médical des personnes menacées d'une maladie visée à l'article 115;*

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de rechthebbenden van een slachtoffer dat een schadeloosstelling door het Fonds voor de Beroepsziekten genoot, en de andere slachtoffers. Voormeld fonds betaalt immers al een overlijdensvergoeding en een rente uit aan de overlevende echtgenoot en aan de kinderen. Voor die rechthebbenden zal de interventie door het Asbestfonds een aanvulling vormen op die door het Fonds voor de Beroepsziekten.

Nr. 39 VAN MEVROUW GERKENS

Art. 117bis (*nieuw*)

Een artikel 17bis invoegen, luidend als volgt:

«Art. 117bis. — Het slachtoffer heeft recht op de terugbetaling van de geneeskundige verzorging die de in artikel 115 bedoelde ziekten vergen, in zoverre de terugbetaling niet geschiedt in het kader van de wetgeving welke is vervat in de op 14 juli 1994 gecoördineerde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Indien die verzorging wordt terugbetaald in het kader van voornoemde wetgeving, stemt de tegemoetkoming van het Fonds overeen met het verschil tussen enerzijds het tarief dat, c.q. de prijs die met toepassing van die wetgeving werd vastgelegd, en anderzijds de desbetreffende terugbetaling.

Voor de tegemoetkoming door het Fonds gelden de bij die wetgeving of krachtens die wetgeving bepaalde tegemoetkomingsvooraarden, behalve als het gaat om hetgeen de patiënt persoonlijk betaalt. Indien die voorwaarden in een voorafgaande machtiging voorzien, is het Fonds gebonden door de in het kader van voornoemde wetgeving verleende machtiging. Indien voor die verzorging een specifieke nomenclatuur geldt welke werd vastgesteld met toepassing van een Belgische wetgeving inzake beroepsziekten, is de tegemoetkoming van het Fonds onderworpen aan de voorwaarden welke die nomenclatuur oplegt.

De Koning bepaalt een specifieke nomenclatuur voor de gezondheidszorg die de in artikel 115 bedoelde ziekten behoeven.

Hij kan inzonderheid voorzien in een integrale terugbetaling, waarvan Hij de toekenningsvooraarden bepaalt:

1° inzake de kosten voor geneeskundige follow-up bij mensen die een in artikel 115 bedoelde ziekte dreigen op te lopen;

2. dans le coût des fournitures pharmaceutiques qui ne sont pas remboursées dans le cadre de la législation relative à l'assurance obligatoire visée au présent article.».

JUSTIFICATION

Il importe de préciser que le remboursement intégral des soins de santé doit être accordé aux victimes de l'amiante. Le fonds amiante doit compléter les remboursements insuffisants existants de l'INAMI et doit couvrir les soins dits de confort.

N° 40 DE MME GERKENS
(sous-amendement à l'amendement n° 16)

Art 122 (*nouveau*)

Au §1er, remplacer les mots «la victime et ses ayants droits qui» par les mots «la victime indemnisée par le FMP et ses ayants droits, lorsqu'ils».

JUSTIFICATION

Il n'y a aucune raison de limiter le droit d'une victime à se porter partie civile devant les tribunaux vis-à-vis d'un tiers responsable même si celui-ci participe au financement du fonds.

Si on peut accepter qu'en vertu du compromis historique entre patrons et syndicats, la responsabilité d'une exposition à l'amiante ne soit pas recherchée en dehors du cadre de la faute intentionnelle, accorder une immunité totale à l'entreprise qui a exposé les victimes à l'amiante est moralement inacceptable vis-à-vis des victimes non professionnelles.

Les victimes qui obtiendraient réparation en justice devant ristourner au Fonds amiante cette réparation à hauteur de l'indemnisation perçue par le fonds, le financement du fonds y gagnerait à laisser cette possibilité.

Le meilleur moyen pour décourager les victimes d'aller en justice est de leur garantir une indemnisation digne de ce nom.

Muriel GERKENS (ECOLO)

2° inzake de kosten voor farmaceutische benodigdheden die niet worden terugbetaald in het kader van de wetgeving betreffende de in dit artikel bedoelde verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.».

VERANTWOORDING

Het is van belang te preciseren dat de asbestslachtoffers aanspraak kunnen maken op een integrale terugbetaling van hun kosten inzake gezondheidszorg. Het Asbestfonds moet de ontoereikende vergoedingen aanvullen die momenteel worden uitgekeerd door het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV) en voorts moet het ook de zogenaamde comfortverzorging dekken.

Nr. 40 VAN MEVROUW GERKENS
(subamendement op amendement nr. 16)

Art. 122bis (*nieuw*)

In § 1, de woorden «Het slachtoffer en zijn rechthebbenden» vervangen door de woorden «Het door het Fonds voor de beroepsziekten schadeloos gestelde slachtoffer en zijn rechthebbenden, als zij».

VERANTWOORDING

Er is geen enkele reden om het recht van een slachtoffer om zich bij de rechtkantnen ten aanzien van een aansprakelijke derde burgerlijke partij te stellen, te beperken zelfs als deze deelneemt aan de financiering van het Fonds.

Men kan dan wel aannemen dat krachtens het historisch compromis tussen werkgevers en vakbonden de aansprakelijkheid bij blootstelling aan asbest niet buiten het kader van de opzettelijke fout wordt gezocht, het blijft ten opzichte van de niet-professionele slachtoffers evenwel moreel onaanvaardbaar de onderneming die de slachtoffers aan asbest heeft blootgesteld, totale immuniteit te verlenen.

Aangezien de slachtoffers die bij het gerecht schadeloosstelling zouden verkrijgen, die schadeloosstelling ten belope van de door het Fonds geïnde schadeloosstelling aan het Asbestfonds zouden moeten terugbetalen, zou de financiering van het Fonds er bij winnen als die mogelijkheid openge laten wordt.

Het beste middel om de slachtoffers te ontmoedigen om naar het gerecht te trekken, is hun een schadeloosstelling te waarborgen die die naam waard is.

N° 41 DE MME D'HONDT

(sous-amendement à l'amendement n° 11)

Art. 117 (*nouveau*)**Au § 2, apporter les modifications suivantes:****A/ au point 1°:****1° après le mot «conjoint», insérer les mots «ou cohabitant légal»;****2° après le mot «conjoints», insérer les mots «ou cohabitants légaux»;****3° après les mots «le mariage ait été contracté», insérer les mots «ou la convention de cohabitation légale ait été conclue»;****4° après les mots «du mariage», insérer les mots «ou de la cohabitation légale»;****B/ au point 2°:****remplacer le mot «survivant» par les mots «conjoint ou cohabitant légal survivant».**

JUSTIFICATION

Les personnes non mariées ne peuvent pas être exclues du droit à l'intervention au moment du décès de la victime.

Par analogie avec, entre autres, les lois coordonnées du 3 juin 1970 relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, la notion de «cohabitant légal» est limitée à la personne qui cohabite légalement avec un partenaire, une convention ayant été établie entre les deux partenaires conformément à l'article 1478 du Code civil, convention qui prévoit pour les parties une obligation de secours pouvant avoir des conséquences financières, même après une rupture éventuelle.

Nr. 41 VAN MEVROUW D'HONDT

(subamendement op amendement nr. 11)

Art. 117(nieuw)

In § 2, de volgende wijzigingen aanbrengen:**A/ in punt 1°:****1/ na het woord «echtgenoot» de woorden «of wettelijk samenwonende partner» invoegen;****2/ na het woord «echtgenoten» de woorden «of wettelijk samenwonende partners» invoegen;****3/ telkens na het woord «huwelijk» de woorden «of de overeenkomst tot wettelijk samenwonen» invoegen;****B/ in punt 2°****na het woord «echtgenoot» de woorden «of wettelijk samenwonende partner» invoegen.**

VERANTWOORDING

Niet gehuwde personen mogen niet uitgesloten worden van het recht op vergoeding op het ogenblik van het overlijden van het slachtoffer.

Naar analogie met onder andere de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3 juni 1970, wordt het begrip «wettelijke samenwonende partner» beperkt tot de persoon die wettelijk samenwoont met een partner en waarbij tussen beide partners 6° wordt voor hoofdstuk II van deze wet het begrip «wettelijk samenwonende of wettelijk samenwonende partner» beperkt tot persoon die wettelijk samenwoont met een partner en waarbij tussen beide partners een overeenkomst is opgesteld overeenkomstig artikel 1478 van het Burgerlijk Wetboek waarin voor de partijen is voorzien in een verplichting tot hulp die, zelfs na een eventuele breuk, financiële gevolgen kan hebben.»

Greta D'HONDT (CD&V)

N° 42 DE MME VAN LOMBEEK-JACOBS ET CONSORTS

Art. 320

Remplacer cet article comme suit:

Nr. 42 VAN MEVROUW VAN LOMBEEK-JACOBS c.s.

Art. 320

Het artikel vervangen door wat volgt:

«Art. 320. — Sans pouvoir contrevenir à l'ordre public, aux bonnes mœurs et aux lois impératives, les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation. La priorité est à donner à la qualification qui se révèle de l'exercice effectif , si celle-ci exclut la qualification juridique choisie par les parties» .

JUSTIFICATION

Afin de clarifier la volonté du législateur tel qu'il ressort aussi du commentaire de l'article 7, cet amendement veut préciser que les parties doivent faire correspondre leur choix à la réalisation concrète de la relation de travail.

Il résulte que la convention et les faits n'ont pas de prévalence l'un sur l'autre en matière de force probante, afin que l'un et l'autre soit apprécié sur un pied d'égalité, conformément au droit commun de la charge de la preuve.

L'exercice de la relation de travail sera examiné conformément à l'article 321.

Danielle VAN LOMBEEK-JACOBS (PS)
 Annemie TURTELBOOM (VLD)
 Bruno VAN GROOTENBRULLE (PS)
 Pierette CAHAY-ANDRE (MR)
 Annelies STORMS (sp.a-spirit)
 Greet Van Gool (sp.a.-spirit)
 Luk VAN BIESEN (VLD)

N° 43 DE M. DRÈZE

Art. 317 à 332

Supprimer le Titre XIII contenant ces articles.

JUSTIFICATION

Il s'agit d'un projet de loi qu'il serait plus adéquat de discuter en commission Affaires sociales pour plusieurs raisons:

1. Connaissant l'ampleur et l'importance de ce projet de loi, il faut pouvoir en débattre en Commission et pouvoir discuter entre parlementaires, sur base des avis des institutions impliquées;

2. Le CNT n'a pas pu rendre un avis à propos de ce projet de loi. Ce qui est particulièrement regrettable connaissant le caractère sensible de la question. Un temps de réflexion plus long lui permettrait de rendre un avis –même non unanime–et d'en tenir compte dans l'élaboration de ce projet de loi;

«Art. 320 – Zonder de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten te mogen overtreden, kiezen de partijen vrij de rechtsaard van hun arbeidsrelatie, waarbij de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet stroken met de rechtsaard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang gegeven worden aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit.».

VERANTWOORDING

Dit amendement sterkt ertoe te bepalen dat de partijen hun keuze moeten doen stroken met de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de arbeidsrelatie; zodoende wordt de wil van de wetgever, zoals die ook tot uiting komt in de commentaar bij artikel 7 (????), duidelijker in de verf gezet.

Een en ander brengt mee dat qua bewijskracht de overeenkomst geen voorrang heeft op de feiten, en andersom. Aldus kunnen beide aspecten gelijk worden beoordeeld, overeenkomstig de gemeenrechtelijke bepalingen inzake bewijslast.

De uitoefening van de arbeidsrelatie zal worden onderzocht krachtens het bepaalde in artikel 321.

Nr. 43 VAN HEER DRÈZE

Art. 317-332

Titel XIII die deze artikelen bevat, weglaten.

VERANTWOORDING

Het betreft een wetsontwerp dat om verscheidene redenen in de commissie voor de Sociale Zaken zou moeten worden besproken.

1. Aangezien de omvang en het belang van dit wetsontwerp bekend zijn, moet daarover in commissie onder parlementsleden kunnen worden gedebatteerd op grond van de adviezen van de betrokken instellingen.

2. De Nationale Arbeidsraad heeft over dit wetsontwerp geen advies kunnen uitbrengen. Dat is des te betreurenswaardiger gezien de kiesheid van die aangelegenheid. Meer reflectietijd zou hem de gelegenheid bieden een advies uit te brengen (zelfs al is het dan niet eenparig). Voorts zou daar mee dan rekening kunnen worden gehouden bij de uitwerking van dit wetsontwerp.

3. Le Conseil d'Etat a rendu un avis particulièrement critique vis-à-vis de l'avant-projet de loi. Il y insère de très nombreuses remarques. Seul un nombre particulièrement limité de ces remarques ont été intégrées dans le projet de loi. Or celles-ci portaient non seulement sur des questions d'ordre légistique mais aussi sur le fond. Il conviendrait de discuter en commission de ces nombreuses remarques du Conseil d'Etat.

Par ailleurs, sur le fond, différents aspects méritent d'être abordés et discutés en Commission pour faire place, éventuellement, à des adaptations au projet de loi:

1. La recommandation de l'OIT peu prise en considération

Le 15 juin 2006, les Membres de l'OIT ont signé une recommandation 198 sur les relations de travail (en annexe). Selon cette recommandation, la politique nationale des Etats membres doit: «*fournir aux intéressés, en particulier aux employeurs et aux travailleurs, des orientations sur la manière de déterminer efficacement l'existence d'une relation de travail, ainsi que sur la distinction entre travailleurs salariés et travailleurs indépendants; et «combattre les relations de travail déguisées dans le cadre, par exemple, d'autres relations qui peuvent comprendre le recours à d'autres formes d'arrangements contractuels qui dissimulent le statut juridique réel, étant entendu qu'il y a relation de travail déguisée lorsqu'un employeur traite une personne autrement que comme un salarié d'une manière qui dissimule son statut juridique réel de salarié, et que des situations peuvent se présenter dans lesquelles des arrangements contractuels ont pour effet de priver les travailleurs de la protection à laquelle ils ont droit».*

Cette recommandation porte donc exactement sur la même problématique que celle qui concerne le présent projet de loi. Mais cette recommandation semble avoir peu prise en considération dans l'élaboration du projet de loi.

Ainsi, par exemple, le point II de la recommandation mentionne ceci à propos de la détermination de l'existence d'une relation de travail:

«9. Aux fins de la politique nationale de protection des travailleurs dans une relation de travail, la détermination de l'existence d'une telle relation devrait être guidée, en premier lieu, par les faits ayant trait à l'exécution du travail et à la rémunération du travailleur, nonobstant la manière dont la relation de travail est caractérisée dans tout arrangement contraire, contractual ou autre, éventuellement convenu entre les parties»

Par ailleurs, le point II note également:

13. Les Membres devraient envisager la possibilité de définir dans leur législation, ou par d'autres moyens, des indices spécifiques de l'existence d'une relation de travail. Ces indices pourraient comprendre:

3. De Raad van State heeft een bijzonder kritisch advies uitgebracht over het voorontwerp van wet. Hij maakt terzake uitermate veel opmerkingen. Alleen een erg klein aantal van die opmerkingen zijn in het wetsontwerp opgenomen. Die opmerkingen hadden evenwel niet alleen betrekking op wetgevingstechnische aangelegenheden, maar ook op kwesties ten gronde. Over die zeer talrijke opmerkingen van de Raad van State zou in commissie moeten worden gedebatteerd.

Over de grond van de zaak verdienende voorts verschillende aspecten aan bod te komen en in commissie te worden besproken, zodat dit eventueel kan leiden tot aanpassingen aan het wetsontwerp

1. Met de aanbeveling van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) is weinig rekening gehouden

Op 15 juni 2006 hebben de leden van de IAO aanbeveling 198 ondertekend over de arbeidsbetrekkingen (gaat als bijlage). Daarin staat over de lidstaten het volgende: «*National policy should at least include measures to:*

(a) provide guidance for the parties concerned, in particular employers and workers, on effectively establishing the existence of an employment relationship and on the distinction between employed and self-employed workers;

(b) combat disguised employment relationships in the context of, for example, other relationships that may include the use of other forms of contractual arrangements that hide the true legal status, noting that a disguised employment relationship occurs when the employer treats an individual as other than an employee in a manner that hides his or her true legal status as an employee, and that situations can arise where contractual arrangements have the effect of depriving workers of the protection they are due;»

Die aanbeveling heeft dus betrekking op precies hetzelfde vraagstuk als dat waarover dit wetsontwerp gaat. Met die aanbeveling schijnt bij de uitwerking van het wetsontwerp echter maar weinig rekening te zijn gehouden.

Zo wordt in punt II van de aanbeveling ingegaan op de wijze hoe het bestaan van arbeidsbetrekkingen wordt vastgesteld:

«9. For the purposes of the national policy of protection for workers in an employment relationship, the determination of the existence of such a relationship should be guided primarily by the facts relating to the performance of work and the remuneration of the worker, notwithstanding how the relationship is characterized in any contrary arrangement, contractual or otherwise, that may have been agreed between the parties.».

Voorts wordt in punt II gesteld:

«13. Members should consider the possibility of defining in their laws and regulations, or by other means, specific indicators of the existence of an employment relationship. Those indicators might include:

a) le fait que le travail est exécuté selon les instructions et sous le contrôle d'une autre personne; qu'il implique l'intégration du travailleur dans l'organisation de l'entreprise; qu'il est effectué uniquement ou principalement pour le compte d'une autre personne; qu'il doit être accompli personnellement par le travailleur; qu'il est effectué selon un horaire déterminé ou sur le lieu spécifié ou accepté par la personne qui requiert le travail; qu'il a une durée donnée et présente une certaine continuité; qu'il suppose que le travailleur se tient à disposition; ou qu'il implique la fourniture d'outils, de matériaux ou de machines par la personne qui requiert le travail;

b) le caractère périodique de la rémunération du travailleur; le fait qu'elle constitue son unique ou principale source de revenus; le paiement en nature sous forme de vivres, de logement, de transport, ou autres; la reconnaissance de droits tels que le repos hebdomadaire et les congés annuels; le financement des déplacements professionnels du travailleur par la personne qui requiert le travail; ou l'absence de risques financiers pour le travailleur.

Si le point a) a été en partie pris en compte dans le projet de loi, le point b) relatif à la rémunération du travailleur ne l'est absolument pas. Il aurait été souhaitable de discuter en Commission Affaires sociales de l'opportunité –ou non- d'introduire les indices proposés au point b) de la recommandation de l'OIT. Nous revenons plus spécifiquement sur cet aspect dans le point suivant intitulé: «La distinction entre salarié et indépendant sur base du seul critère d'une relation d'autorité»

Le Conseil d'Etat partage cette analyse puisqu'il dit (page 453): «*La section de législation a le sentiment que le contenu de la recommandation OIT n°198 n'a pas été entièrement pris en compte lors de l'élaboration de la loi en projet*». Sur base de cette réflexion, le gouvernement a introduit dans l'exposé des motifs du projet de loi une référence à la recommandation de l'OIT mais davantage pour la forme que pour son contenu même, vu que dans le contenu du projet de loi, rien n'a été changé si ce n'est que figure maintenant des phrases mentionnant l'existence de cette recommandation de l'OIT dans l'exposé des motifs. Par ailleurs, comme le relève le Conseil d'Etat: «*son autorité (à l'OIT) implique qu'un Etat membre doit à tout le moins tenir compte de son contenu pour mener sa politique en la matière.*» Il est donc regrettable que le gouvernement ne prenne pas d'avantage en considération la recommandation de l'OIT et ce, alors que la Belgique a voté en sa faveur à l'OIT¹.

2. La distinction entre salarié et indépendant sur base du seul critère d'une relation d'autorité

Comme le mentionne la recommandation de l'OIT, il est pertinent de réfléchir à des critères permettant de définir la relation de travail sur base non seulement de l'existence ou non d'une relation d'autorité, mais aussi de l'existence d'une dépendance (point 13 de la partie II de la recommandation). Le projet de loi tel que proposé se base uniquement sur la relation d'autorité et pas du tout sur les critères de dépen-

(a) *the fact that the work: is carried out according to the instructions and under the control of another party; involves the integration of the worker in the organization of the enterprise; is performed solely or mainly for the benefit of another person; must be carried out personally by the worker; is carried out within specific working hours or at a workplace specified or agreed by the party requesting the work; is of a particular duration and has a certain continuity; requires the worker's availability; or involves the provision of tools, materials and machinery by the party requesting the work;*

(b) *periodic payment of remuneration to the worker; the fact that such remuneration constitutes the worker's sole or principal source of income; provision of payment in kind, such as food, lodging or transport; recognition of entitlements such as weekly rest and annual holidays; payment by the party requesting the work for travel undertaken by the worker in order to carry out the work; or absence of financial risk for the worker.».*

Terwijl punt a) in het wetontwerp gedeeltelijk in aanmerking is genomen, is dat hoegenaamd niet het geval voor punt b) over de bezoldiging van de werknemer. Het ware wenselijk geweest in de commissie voor de Sociale Zaken te besproken of het al dan niet opportuun was de in punt b) van de IAO-aanbeveling voorgestelde indicatoren in te voeren. Op dat aspect wordt meer in het bijzonder teruggekomen in het volgende punt met als opschrift *Het onderscheid tussen de begrippen «werknemer» en «zelfstandige op grond van het enige criterium voor een gezagsverhouding*.

De Raad van State is het met die analyse een, want hij stelt het volgende (in DOC 51 2773/002, blz. 453): «De afdeeling wetgeving heeft de indruk dat bij het uitwerken van de ontworpen regeling de inhoud van voornoemde IAO-aanbeveling nr. 198 in het geheel niet in overweging werd genomen.». Op basis van die opmerking heeft de regering in de memorie van toelichting van het wetsontwerp een verwijzing naar de IAO-aanbeveling opgenomen, maar veeleer *pro forma* dan om de inhoud zelf ervan. Inhoudelijk is aan het wetsontwerp immers niets veranderd, behalve dan dat de memorie van toelichting nu zinnen bevat die van het bestaan van de IAO-aanbeveling gewag maken. De Raad van State wijst er trouwens op dat «uit het gezaghebbende karakter ervan [= met name van de IAO] wel [moet]worden afgeleid dat een lidstaat in zijn beleidsvoering ter zake minstens hoort rekening te houden met de inhoud ervan». Het valt dus te betreuren dat de regering niet méér met de aanbeveling van de IAO rekening heeft gehouden, terwijl België binnen de IAO toch «ja» heeft gestemd¹.

2. Het onderscheid tussen de begrippen «werknemer» en «zelfstandige op grond van het enige criterium voor een gezagsverhouding

Zoals in de aanbeveling van de IAO wordt aangegeven, is het relevant na te denken over criteria waarmee de arbeidsbetrekkingen niet alleen kunnen worden vastgesteld op grond van het al dan niet bestaan van een gezagsverhouding, maar ook op basis van een afhankelijkheid (deel II van de aanbeveling, punt 13). Het wetsontwerp is in zijn huidige lezing alleen gebaseerd op de gezagsverhouding, en volstrekt niet op de

dance. Un débat en Commission aurait été souhaitable pour discuter et réfléchir aux raisons de ne pas prendre en compte le critère de la dépendance (c'est-à-dire le déroulement effectif de la relation de travail).

A ce propos, le Conseil d'Etat renvoie à l'approche de la recommandation de l'OIT quant au fait que priorité doit être donnée aux éléments de fait découlant de l'exercice de la relation de travail sur la qualification données par les parties à leur contrat.

3. Le caractère évolutif des relations du travail n'est pas pris en compte

Le projet de loi fige la jurisprudence à venir sur base de ce que la Cour de Cassation a dit à ce jour, et ce, sans perspective d'évolution. Ceci est imprudent sachant le caractère évolutif par essence de la relation de travail.

Ainsi le Conseil d'Etat partage cette analyse: «*les quatre critères généraux utilisés par la loi en projet pour apprécier l'existence ou l'absence d'une relation d'autorité sont déduits de la jurisprudence en la matière, notamment de la Cour de cassation. Les principes découlant de la jurisprudence sont ainsi érigés en norme légale, ce qui augmentera indiscutablement leur force juridique, mais comporte aussi le danger que, dans une certaine mesure, les principes soient en cette matière figés à tout jamais. Ainsi par exemple, dès lors que la loi en projet ne prévoit que l'établissement d'une liste de critères spécifiques, elle ne permet pas d'intégrer dans la réglementation de nouveaux critères généraux, éventuellement déduits de la jurisprudence future en plus de ceux figurant déjà dans la loi, ou de modifier ou de supprimer le cas échéant, dans les limites fixées par la loi les critères généraux actuellement utilisés, dans l'hypothèse où ils ne seraient plus pertinents pour une qualification juridique correcte des relations de travail. La section de législation se demande dès lors si la loi en projet a suffisamment tenu compte du caractère éminemment évolutif des relations de travail en général et de l'évolution possible de la jurisprudence en cette matière en particulier.»*

4. Possibilité de créer des discriminations entre travailleurs

Ce projet de loi peut amener des discriminations entre travailleurs effectuant un même métier mais dans des secteurs différents.

En effet, le projet offre la possibilité aux secteurs de définir des critères spécifiques par professions ou catégories de professions. Il est dès lors à craindre qu'une fonction spécifique pourra être qualifiée de travail salarié dans un cas et d'indépendant dans d'autres cas, ce qui est contraire à l'égalité de traitement entre travailleurs.

afhankelijkheidscriteria. Een besprekking in commissie ware wenselijk geweest om te debatteren en na te denken over de redenen waarom met het afhankelijkheids criterium geen rekening wordt gehouden (met andere woorden het daadwerkelijk verloop van de arbeidsbetrekkingen).

Over die aangelegenheid verwijst de Raad van State naar de aanpak die wordt gehuldigd in de IAO-aanbeveling . Daarin wordt namelijk gesteld dat de feitelijke aspecten welke uit de uitoefening van de arbeidsbetrekkingen voortvloeien voorrang hebben op de wijze waarop de partijen hun overeenkomst omschrijven.

3. Er wordt geen rekening mee gehouden dat arbeidsbetrekkingen evolueren

Het ontwerp vergrendelt de toekomstige rechtspraak op grond van wat het Hof van Cassatie tot dusver heeft geoordeeld, zonder enig perspectief op evolutie. Dat is onvoorzichtig, aangezien arbeidsbetrekkingen toch bij uitstek aan evolutie onderhevig zijn.

De Raad van State is het met die analyse eens: «De vier algemene criteria die in de ontworpen regeling (...) worden gebruikt om het bestaan of de afwezigheid van een gezagsverhouding te beoordelen, zijn afgeleid van de rechtspraak ter zake van, onder meer, het Hof van Cassatie. Op die wijze worden die uit de rechtspraak voortvloeiende beginselen verheven tot wettelijke norm, hetgeen ontgeschreven hun rechtskracht zal kunnen verhogen, doch dit houdt ook het gevaar in dat de beginselen op dit vlak in zekere mate vergrendeld worden voor de toekomst. Zo wordt bijvoorbeeld in het ontwerp niets voorzien om naast de reeds in de wet opgenomen algemene criteria, nieuwe algemene criteria, die in voorkomend geval uit de toekomstige rechtspraak zullen kunnen worden afgeleid, te integreren in de regeling, aangezien in de ontworpen regeling enkel in het opstellen van een lijst van specifieke criteria wordt voorzien (...), of, om de in de ontworpen regeling thans gehanteerde algemene criteria in voorkomend geval en binnen door de wet te bepalen grenzen te wijzigen of te schrappen, indien zij niet langer relevant zijn voor een juiste juridische kwalificatie van de arbeidsrelaties. De afdeling wetgeving vraagt zich bijgevolg af of in de ontworpen regeling wel voldoende rekening is gehouden met het uitermate evolutief karakter van de arbeidsrelaties in het algemeen en met de mogelijke evolutie van de rechtspraak op dat vlak in het bijzonder.».

4. Mogelijkerwijs worden onderlinge discriminatievormen tussen werknemers geschapen

Dit wetsontwerp kan leiden tot onderlinge discriminatievormen tussen werknemers die weliswaar eenzelfde vak uitoefenen, maar in verschillende sectoren.

Het wetsontwerp biedt de sectoren immers een mogelijkheid specifieke criteria per beroep of per beroeps categorie te bepalen. Het valt dan ook te vrezen dat een specifieke functie in het ene geval als loonarbeid kan worden beschouwd en in het andere als zelfstandigenarbeid. Dat is strijdig met het beginsel van gelijkheid tussen werknemers.

Ce problème est également mentionné par le Conseil d'Etat (point 8, page 457).

Le gouvernement tente de répondre à la remarque du CE y afférent mais le doute persiste largement quant à la «réponse» que le gouvernement donne à ce problème (page 219).

N° 44 DE M. DREZE
(en ordre subsidiaire)

Art. 320

Remplacer cet article comme suit:

«*Art. 320. — Les parties concernées par la relation de travail choisissent librement la nature juridique de leur relation de travail, en tenant compte des faits relatifs à son exercice, sans toutefois pouvoir contrevénir à l'ordre public, aux bonnes mœurs et aux lois impératives.*».

JUSTIFICATION

Le projet de loi fige la jurisprudence à venir sur base de ce que la Cour de Cassation a dit à ce jour, et ce, sans perspective d'évolution. Ceci est imprudent sachant le caractère évolutif par essence de la relation de travail.

Ainsi le Conseil d'Etat partage cette analyse: «*les quatre critères généraux utilisés par la loi en projet pour apprécier l'existence ou l'absence d'une relation d'autorité sont déduits de la jurisprudence en la matière, notamment de la Cour de cassation. Les principes découlant de la jurisprudence sont ainsi érigés en norme légale, ce qui augmentera indiscutablement leur force juridique, mais comporte aussi le danger que, dans une certaine mesure, les principes soient en cette matière figés à tout jamais. Ainsi par exemple, dès lors que la loi en projet ne prévoit que l'établissement d'une liste de critères spécifiques, elle ne permet pas d'intégrer dans la réglementation de nouveaux critères généraux, éventuellement déduits de la jurisprudence future en plus de ceux figurant déjà dans la loi, ou de modifier ou de supprimer le cas échéant, dans les limites fixées par la loi les critères généraux actuellement utilisés, dans l'hypothèse où ils ne seraient plus pertinents pour une qualification juridique correcte des relations de travail. La section de législation se demande dès lors si la loi en projet a suffisamment tenu compte du caractère éminemment évolutif des relations de travail en général et de l'évolution possible de la jurisprudence en cette matière en particulier.*»

L'amendement proposé vise à remédier à ce problème.

De Raad van State maakt eveneens van dat knelpunt melding (punt 8, blz. 457).

De regering probeert aan de opmerking terzake van de Raad van State tegemoet te komen, maar er blijft heel wat twijfel omtrent het «antwoord» dat de regering op die moeilijkheid verschaft (bladzijde 219).

Nr. 44 VAN DE HEER DRÈZE
(subamendement op amendement nr. 43)

Art. 320

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 320. — De bij de arbeidsrelatie betrokken partijen kiezen vrij de aard van hun arbeidsrelatie, waarbij rekening wordt gehouden met de feiten met betrekking tot de uitvoering ervan, zonder evenwel de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten te kunnen overtreden.*».

VERANTWOORDING

Het ontwerp van programmawet vergrendelt de toekomstige rechtspraak op grond van wat het Hof van Cassatie tot op heden heeft geoordeeld en dit zonder enig perspectief op evolutie. Dat is niet voorzichtig, als men weet dat de arbeidsrelatie in essentie een evolutief karakter heeft.

Zo deelt de Raad van State die analyse: «*De vier algemeene criteria die in de ontworpen regeling (artikel 7, § 1) worden gebruikt om het bestaan of de afwezigheid van een gezagsverhouding te beoordelen, zijn afgeleid van de rechtspraak ter zake van, onder meer, het Hof van Cassatie. Op die wijze worden die uit de rechtspraak voortvloeiende beginselen verheven tot wettelijke norm, hetgeen ontegensprekelijk hun rechtskracht zal kunnen verhogen, doch dit houdt ook het gevaar in dat de beginselen op dit vlak in zekere mate vergrendeld worden voor de toekomst. Zo wordt bijvoorbeeld in het ontwerp niets voorzien om naast de reeds in de wet opgenomen algemene criteria, nieuwe algemene criteria, die in voor komend geval uit de toekomstige rechtspraak zullen kunnen worden afgeleid, te integreren in de regeling, aangezien in de ontworpen regeling enkel in het opstellen van een lijst van specifieke criteria wordt voorzien (7), of, om de in de ontworpen regeling thans gehanteerde algemene criteria in voor komend geval en binnen door de wet te bepalen grenzen te wijzigen of te schrappen, indien zij niet langer relevant zijn voor een juiste juridische kwalificatie van de arbeidsrelaties. De afdeling wetgeving vraagt zich bijgevolg af of in de ontworpen regeling wel voldoende rekening is gehouden met het uitermate evolutief karakter van de arbeidsrelaties in het algemeen en met de mogelijke evolutie van de rechtspraak op dat vlak in het bijzonder.*».

Het voorgestelde amendement beoogt dit probleem te verhelpen.

N° 45 DE M. DRÈZE

(sous-amendement à l'amendement n° 42)

Art. 320

Supprimer la dernière phrase «La priorité est à donner à la qualification qui se révèle de l'exercice effectif si celle-ci exclut la qualification juridique choisie par les parties.».

JUSTIFICATION

Comme le mentionne le commentaire à l'amendement en question, les parties doivent faire correspondre leur choix à la réalisation concrète de la relation de travail.

La convention et les faits sont appréciés sur un pied d'égalité, conformément au droit commun de la charge de la preuve.

Pour faire correspondre la justification de l'amendement 42 à l'amendement lui-même, et vice-versa, il convient de supprimer la seconde phrase de l'amendement.

Par ailleurs, de la sorte, le législateur agit en conformité avec la recommandation 198 de l'O.I.T. (Organisation Internationale du Travail) sur la relation du travail.

Benoît DRÈZE (cdH)

N° 46 DU GOUVERNEMENT

Art. 249

Remplacer l'article 9bis, § 2, alinéa 2, comme suit:

«Pour l'année 2007, le montant visé à l'alinéa précédent est fixé à 3,7 millions EUR.».

JUSTIFICATIONS

Titre 7 – Emploi - Chapitre II – Création d'un Fonds de formation titres-services

Etant donné que le gouvernement a décidé de permettre le lancement des négociations sociales, après la fixation de la norme salariale dans le cadre de l'accord interprofessionnel, dans les secteurs qui effectuent des activités « titres-services » et que l'index constitue un élément de la marge salariale, la valeur de remboursement du titre-service sera, dès 2007,

Nr. 45 VAN DE HEER DRÈZE

(subamendement op amendement nr. 42)

Art. 320

De laatste zin «Er moet voorrang gegeven worden aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit» **weglaten**.

VERANTWOORDING

Zoals de commentaar bij het betrokken amendement vermeldt, moeten de partijen hun keuze doen overeenstemmen met de concrete realisatie van de arbeidsrelatie.

De overeenkomst en de feiten worden op gelijke voet beoordeeld, conform het gemeen recht in verband met de bewijslast.

Om de verantwoording van amendement nr. 42 te doen overeenstemmen met het amendement zelf, en omgekeerd, moet de tweede zin van het amendement worden weggelaten.

Voorts handelt de wetgever op die manier in overeenstemming met aanbeveling nr. 198 van de I.A.O. (Internationale Arbeidsorganisatie) over de arbeidsrelatie.

Nr. 46 VAN DE REGERING

Art. 249

Het voorgestelde artikel 9bis, § 2, tweede lid, als volgt vervangen:

«Voor het jaar 2007 wordt het in het vorig lid bedoeld bedrag vastgesteld op 3,7 miljoen EUR.».

VERANTWOORDING

Titel 7 – Werk - Hoofdstuk II – Oprichting van een opleidingsfonds dienstencheques

Aangezien de regering beslist heeft om het opstarten van de sociale onderhandelingen, na de vaststelling van de loon-norm in het kader van het interprofessioneel akkoord, mogelijk te maken in de sectoren waar Dienstencheque-activiteiten verricht worden en de index een onderdeel vormt van de loon-marge, zal reeds in 2007 de inruilwaarde van de diensten-

augmenté de l'impact sur le coût salarial au moment du prochain dépassement de l'index. La marge budgétaire à cet effet est libérée du fait que le fonds de formation qui sera lancée en 2007 n'atteindra pas encore son rythme de croisière lors de cette première année.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 249

Le budget du fonds de formation pour 2007 est ramené à 3,7 millions EUR.

Le ministre de l'Emploi,

Peter VANVELTHOVEN

cheque verhoogd met de impact op de loonkost op het ogenblik van de eerstvolgende indexoverschrijding. De budgettaire ruimte hiervoor wordt vrijgemaakt door het feit dat het opleidingsfonds dat in 2007 wordt opgestart in dit eerste jaar nog niet zijn volle kruissnelheid zal bereiken.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 249

Het budget voor het opleidingsfonds in 2007 wordt herleid tot 3,7 miljoen EUR.

De minister van Werk,

Peter VANVELTHOVEN

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 41.809/1

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le 30 novembre 2006, le Ministre de l'Emploi, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'amendement du Gouvernement sur le projet de «loiprogramme» (Titre VII chapitre 2: création d'un Fonds de formation titres-services), a donné le 5 décembre 2006 l'avis suivant:

En ce qui concerne les éléments énumérés à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le projet ne donne lieu à aucune observation.

La chambre était composée de

Messieurs

M. VAN DAMME,	président de chambre,
J. BAERT,	
W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
A. SPRUYT,	
M. TISON,	assesseurs de la section de législation,

Madame

A. BECKERS,	greffier.
-------------	-----------

Le rapport a été présenté par M. B. STEEN, auditeur.

LE GREFFIER,	LE PRÉSIDENT,
A. BECKERS	M. VAN DAMME

N° 47 DE MME D'HONDT
(sous-amendement à l'amendement n° 10)

Art. 116 (nouveau)

Apporter les modifications suivantes:

1° au § 1er, remplacer les mots «Fonds des maladies professionnelles» par les mots «Fonds amiante»;

2° remplacer le § 2 par le paragraphe suivant:

«§ 2. Pour bénéficier d'une indemnisation, les demandeurs doivent apporter la preuve qu'ils ont été exposés à l'amiante en Belgique. Cette preuve est réputée avoir été apportée, notamment, lorsque la victime se trouve dans l'une des situations suivantes:

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 41.809/1

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 30 november 2006 door de Minister van Werk verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van amendement van de Regering op het ontwerp van «programmawet» (Titel VII hoofdstuk 2: oprichting van een opleidingsfonds dienstencheques), heeft op 5 december 2006 het volgende advies gegeven:

Wat de elementen betreft opgesomd in artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, geeft het ontwerp geen aanleiding tot opmerkingen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
J. BAERT,	
W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
A. SPRUYT,	
M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

A. BECKERS,	griffier.
-------------	-----------

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER,	DE VOORZITTER ,
A. BECKERS	M. VAN DAMME

Nr. 47 VAN MEVROUW D'HONDT
(subamendement op amendement nr. 10)

Art. 116 (nieuw)

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ In §1, de woorden «het fonds voor beroepsziekten» vervangen door «het asbestfonds»;

2/ paragraaf 2 vervangen als volgt:

«Om voor een schadeloosstelling in aanmerking te komen, moeten de aanvragers het bewijs leveren dat zij in België aan astbest werden blootgesteld. Dat bewijs wordt inzonderheid geacht te zijn geleverd wanneer het slachtoffer in een van de volgende situaties verkeert:

1° avoir séjourné en Belgique pendant au moins vingt ans ou la moitié de sa vie;

2° avoir séjourné en Belgique pendant au moins cinq ans dans un rayon de cinq kilomètres autour d'une entreprise qui fabrique, utilise ou transforme des produits contenant de l'amiante;

3° avoir habité en Belgique pendant au moins cinq ans sous le même toit qu'une personne qui travaille dans une entreprise visée au point précédent ou qui travaille dans une entreprise de désamiantage.».

JUSTIFICATION

Il est préférable de fixer légalement les critères d'exposition permettant de vérifier si l'exposition a eu lieu en Belgique, plutôt que d'autoriser le Roi à fixer ces critères.

N° 48 DE MME D'HONDT

(sous-amendement à l'amendement n° 12)

Art. 118 (*nouveau*)

À l'alinéa 1er, remplacer les mots «victimes du mésothéliome» par les mots «victimes de l'amiante».

JUSTIFICATION

On peut se demander pourquoi seule l'intervention du Fonds amiante en faveur des victimes du mésothéliome est intégralement cumulable avec d'autres prestations.

N° 49 DE MME D'HONDT

(sous-amendement à l'amendement n° 9)

Art. 115 (*nouveau*)

Apporter les modifications suivantes:

– remplacer le point 3° par la disposition suivante:

«3° de cancer du larynx et du poumon, causé par une exposition à l'amiante;»;

1° gedurende ten minste twintig jaar, dan wel de helft van zijn leven in België hebben verbleven;

2° gedurende ten minste vijf jaar in België hebben verbleven in een straal van vijf kilometer rond een onderneming die asbestbevattende producten vervaardigt, gebruikt of verwerkt;

3° gedurende ten minste vijf jaar in België onder hetzelfde dak hebben gewoond als iemand die werkt in een in het vorige punt bedoelde onderneming, dan wel werkt in een asbestverwijderingsbedrijf. ».

VERANTWOORDING

De blootstellingscriteria die moeten nagaan of de blootstelling in België is gebeurd kunnen beter wettelijk worden vastgelegd, in plaats van hiervoor een machtiging aan de Koning te geven.

Nr. 48 VAN MEVROUW D'HONDT

(subamendement op amendement nr. 12)

Art. 118 (*nieuw*)

De volgende wijzigingen aanbrengen in het eerste lid:

– het woord «slachtoffers» vervangen door «asbestslachtoffers»;

– de woorden «van mesothelioom» weglaten.

VERANTWOORDING

Het is niet duidelijk waarom enkel de tegemoetkoming vanwege het asbestfonds voor de categorie van slachtoffers van mesothelioom volledig cumuleerbaar is met andere uitkeringen.

Nr. 49 VAN MEVROUW D'HONDT

(subamendement op amendement nr. 9)

Art. 115 (*nieuw*)

De volgende wijzigingen aanbrengen:

– het punt 3° vervangen door:

«3° strottenhoofd (larynx)- en longkanker, als gevolg van blootstelling aan asbest»;

– ajouter un point 4°, libellé comme suit:

«4° d'autres maladies dont il est démontré qu'elles sont causées par une exposition à l'amiante.».

JUSTIFICATION

Il est déjà médicalement démontré que le cancer du larynx et du poumon est causé par une exposition à l'amiante à titre professionnel et exceptionnellement aussi par une intense exposition à l'amiante à titre non professionnel. Ce groupe de victimes doit dès lors avoir directement accès au Fonds.

Outre ce système de listes, il faut aussi prévoir un «système ouvert», de sorte que les personnes qui peuvent démontrer que leur maladie est causée par une exposition à l'amiante puissent également obtenir une intervention du Fonds.

N° 50 DE M. DRÈZE

Art. 191

Remplacer cet article comme suit:

«Art. 191. — A l'article 42bis des lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, inséré par l'arrêté royal n°30 du 29 juin 1967, abrogé par la loi du 30 juin 1981, rétabli par l'arrêté royal n°131 du 30 décembre 1982 et modifié en dernier lieu par la loi du 12 août 2000 sont apportées les modifications suivantes:

1/L'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. Les montants des allocations familiales repris à l'article 40 sont majorés pour:

1° les enfants du bénéficiaire d'une pension de vieillesse en vertu des lois relatives à l'assurance obligatoire en vue de la vieillesse et du décès prématuré ou qui, après avoir atteint l'âge de 60 ans, jouit d'une rente de vieillesse accordée en vertu d'une règle applicable à tous les travailleurs ou à certaines catégories de travailleurs appartenant à une même entreprise;

2° les enfants du bénéficiaire d'une pension de retraite, à l'exception d'une pension prématurée pour motif de santé, à charge de l'État, d'une province, d'une commune ou de la Société nationale des chemins de fer belges;

– een punt 4° invoegen, luidend als volgt:

«4° andere ziekten waarvan is bewezen dat ze het gevolg zijn van blootstelling aan asbest».

VERANTWOORDING

Het is reeds medisch aangetoond dat strottenhoofd- en longkanker voorkomen als gevolg van zowel beroepsmatige blootstelling aan asbest als uitzonderlijk ook niet-beroepsmatige hoge blootstelling aan asbest. Deze groep slachtoffers moet dan ook directe toegang tot het fonds krijgen.

Naast dit lijstsysteem, moet een «open systeem» voorzien worden zodat de personen, die kunnen bewijzen dat hun ziekte het gevolg is van blootstelling aan asbest, ook een vergoeding van het fonds kunnen bekomen.

Greta D'HONDT (CD&V)

Nr. 50 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 191

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 191. — In artikel 42bis van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, ingevoegd bij koninklijk besluit nr. 30 van 29 juni 1967, opgeheven bij de wet van 30 juni 1981, hersteld bij koninklijk besluit nr. 131 van 30 december 1982 en laatst gewijzigd bij de wet van 12 augustus 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1/ het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«§ 1. De in artikel 40 opgenomen bedragen van de kinderbijslag worden verhoogd voor:

1° de kinderen van degene die, krachtens de wetten betreffende de verplichte verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, een ouderdomspensioen geniet of die, na de leeftijd van 60 jaar te hebben bereikt, een ouderdomsrente geniet krachtens een regel die toepasselijk is op alle arbeiders of op zekere categorieën arbeiders behorend tot éénzelfde onderneming;

2° de kinderen van degene die een pensioen (met uitzondering van een voortijdig pensioen wegens gezondheidsredenen) geniet ten laste van de Staat, een provincie, een gemeente of van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen;

3° les enfants d'un chômeur complet indemnisé à partir du septième mois de chômage;

4° les enfants d'un travailleur salarié.»;

2/ Il est inséré un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. Le montant de la majoration est établi pour les catégories visées au § 1er, 1° à 3° à:

*1° 34,83 EUR pour le premier enfant;
2° 21,59 EUR pour le deuxième enfant;
3° 3,79 EUR pour le troisième enfant et pour chacun des suivants.»;*

3/ Il est inséré un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Le montant de la majoration est établi pour la catégorie visée au § 1er, 4° selon la formule suivante:

$$M = A - 0,35 \times (S - S^*)$$

Pour le calcul de la formule, il faut entendre par:

*M = le montant perçu par le travailleur;
A = le montant de la majoration défini au § 2;
S* = le revenu minimum mensuel moyen déterminé en vertu de la convention collective de travail n° 43 du 2 mai 1988;
S = le salaire mensuel brut perçu par le travailleur.»;*

4/ Les alinéas 2 à 6 deviennent le § 4.»

Benoît DRÈZE (cdH)

JUSTIFICATION

En 1998, le Conseil Supérieur de l'Emploi a établi dans son avis n°4 qu'un chômeur sur trois perdrait de l'argent en acceptant un travail salarié. C'est ce que l'on appelle une situation de «piège à l'emploi».

Un piège à l'emploi correspond à une situation où l'obtention d'un emploi procure un gain de pouvoir d'achat négatif, nul ou légèrement supérieur à l'allocation de remplacement (allocation de chômage notamment). Lorsque le travail n'est pas assez rémunérant par rapport au revenu de remplacement et aux avantages fiscaux, cela n'incite pas ces personnes à accepter un emploi.

Depuis le rapport de l'OCDE paru en 1997 intitulé «*Making Work Pay*» les pays européens octroient une attention significative à la nécessité de disposer d'un système de sécurité sociale qui n'incite pas les personnes à rester sous le régime

3° de kinderen van een volledige uitkeringsgerechtigde werkloze, vanaf de zevende maand werkloosheid;

4° de kinderen van een werknemer.»;

2/ er wordt een §2 ingevoegd, luidende:

«§ 2. Het bedrag van de verhoging voor de in § 1, 1° tot 3°, bedoelde categorieën wordt vastgesteld op:

*1° 34,83 EUR voor het eerste kind;
2° 21,59 EUR voor het tweede kind;
3° 3,79 EUR voor het derde kind en voor elk volgend kind.»;*

3/ er wordt een § 3 ingevoegd, luidende:

«§ 3. Het bedrag van de verhoging voor de in § 1, 4°, bedoelde categorie wordt vastgesteld op grond van de volgende formule:

$$B = V - 0,35 \times (L - L^*)$$

Voor de berekening van de formule, moet worden verstaan onder:

*B = het door de werknemer getrokken bedrag;
V = het bedrag van de in § 2 bepaalde verhoging;
L* = het gemiddeld minimummaandinkomen, bepaald krachtens collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988;*

L = het bruto maandloon van de werknemer.»;

4/ de leden 2 tot 6 worden § 4.»

VERANTWOORDING

De Hoge Raad voor de Werkgelegenheid rekent in zijn advies nr. 4 voor dat één werkloze op drie geld zou verliezen mocht hij een bezoldigde arbeid aanvaarden. Dat is wat men een «werkloosheidsval» noemt.

Een werkloosheidsval is een situatie waarin het aannemen van een baan een koopkrachtstijging met zich brengt die negatief of nihil is dan wel slechts lichtjes hoger ligt dan de inkomensvervangende tegemoetkoming (meer bepaald de werkloosheidsuitkering). Als arbeid onvoldoende loont in vergelijking met het vervangingsinkomen en de belastingvoordelen, worden de werklozen er niet toe aangezet een baan aan te nemen.

Sinds het in 1997 verschenen OESO-rapport «*Making Work Pay*» besteden de Europese landen veel aandacht aan de noodzaak te beschikken over een socialezekerheidsstelsel dat de mensen er niet toe aanzet onder het stelsel van de sociale

des allocations sociales, ce qui arrive lorsque la différence entre les revenus de remplacement et le salaire net du travailleur n'est pas suffisamment importante. Différents pays ont dans ce cadre instauré des mesures visant à palier ce type de «pièges à l'emploi» (Etats-Unis, Royaume-Uni, France).

Plusieurs facteurs jouent un rôle pour déterminer l'ampleur de ces pièges à l'emploi¹: le niveau du revenu de remplacement et des interventions financières complémentaires, le traitement fiscal différencié entre les statuts, le niveau de salaire obtenu et, par conséquent, le niveau du salaire minimum, etc. Par ailleurs, le risque que l'allocataire social puisse retomber sous le coup d'un règlement financier moins généreux lorsqu'il redevient dépendant d'une allocation après une période limitée d'activité professionnelle joue également un rôle. Enfin, le coût de l'investissement initial à l'obtention d'un emploi en termes de mobilité ou de garde d'enfant (par exemple l'achat d'une voiture, les coûts d'accueil dans une crèche,...), que la personne inactive doit le plus souvent financer immédiatement lorsqu'elle accepte un emploi, peut s'avérer déterminant.

Nous identifierons ici quatre éléments spécifiques jouant un rôle important en ce qui concerne la présence de pièges à l'emploi. D'abord, les allocations de chômage et les autres revenus de remplacement bénéficiant d'un régime fiscal spécifique. Les allocations de chômage sont individuellement imposables et soumises à un précompte professionnel qui s'élève à 10,3% de la rémunération brute. Elles bénéficient toutefois, au même titre que les autres revenus de remplacement, d'un abattement spécial sur le montant d'impôt à acquitter. Cette réduction spéciale d'impôt s'élève à l'entièreté du revenu imposable globalement pour un revenu inférieur à 17.870 euros. Cette réduction diminue ensuite en fonction du revenu, jusqu'à être nulle pour un revenu supérieur à 22.300 euros par an. Cette réduction peut donc représenter jusqu'à 1.774,26 euros par an pour un isolé. Un chômeur qui accède à l'emploi perd cette réduction et se voit donc fiscalement pénalisé.

Un deuxième élément de piège à l'emploi est le mécanisme de l'allocation de garantie de revenu. L'allocation de garantie de revenus a été introduite en 1993, parallèlement au statut de «travailleur à temps partiel avec maintien des droits». Ce statut, créé le 1er juin 1993, ouvre le droit à des allocations de chômage complètes si le travailleur perd son emploi à temps partiel². Pour pouvoir entrer dans ce régime, le travailleur doit être occupé à temps partiel de façon involontaire. L'allocation de garantie de revenu est octroyée, sous certaines conditions, aux travailleurs qui possèdent le statut de «travailleur à temps partiel avec maintien des droits».

Le but de l'allocation de garantie de revenu est de rendre l'acceptation d'un travail à temps partiel moins coûteuse pour le chômeur. Il vise à assurer au travailleur à temps partiel un revenu supérieur au montant de l'allocation de chômage, et ce quels que soient le niveau du salaire et le nombre d'heures prestées. Pour ce faire, l'Etat ajoute au salaire net perçu par le travailleur la différence entre cette rémunération pour le mois considéré et l'allocation de chômage dite «de référence» majorée d'un complément, qui dépend de la situation familiale du chômeur.

uitkeringen te blijven vallen. Dat gebeurt als het verschil tussen de vervangingsinkomens en het nettoloon van de werknemer niet groot genoeg is. Verscheidene landen hebben in dat verband maatregelen ingevoerd die beogen een oplossing aan te reiken voor dat soort van «werkloosheidsvallen» (Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk, Frankrijk).

Diverse factoren bepalen de omvang van die werkloosheidsvallen¹: het bedrag van het vervangingsinkomen en de aanvullende financiële tegemoetkomingen, de uiteenlopende fiscale behandeling naargelang de statuten, het bedrag van het ontvangen loon en bijgevolg het bedrag van het minimumloon enzovoort. Een rol speelt voorts ook het risico dat de sociale-uitkeringstrekker onder een minder voordelijke financiële regeling dreigt te vallen als hij na een beperkte periode van beroepswerkzaamheid opnieuw uitkeringsafhankelijk wordt. Ten slotte kunnen voor het verkrijgen van een betrekking ook de kosten van de aanvankelijke investering in mobiliteit of kinderopvang (bijvoorbeeld de aankoop van een auto, de kosten voor de opvang in een crèche enzovoort) – die een werkloze doorgaans onmiddellijk moet betalen als hij een betrekking aanvaardt –, doorslaggevend zijn.

Wij zullen vier specifieke elementen voor het voetlicht brengen die een belangrijke rol spelen bij de instandhouding van werkloosheidsvallen. Ten eerste geldt voor de werkloosheidstuikeringen en de andere vervangingsinkomens een specifieke belastingregeling. De werkloosheidstuikeringen zijn afzonderlijk belastbaar en onderworpen aan een bedrijfsvoorheffing die 10,3% van de brutobezoldiging bedraagt. Net als voor de andere vervangingsinkomens geldt voor de werkloosheidstuikeringen echter een speciale vermindering op het te betalen belastingbedrag. Die bijzondere belastingvermindering loopt op tot het volledige bedrag van het gezamenlijk belastbaar inkomen voor een inkomen van minder dan 17.870 euro. Vervolgens neemt die vermindering af naargelang het inkomen en wordt ze tot nul teruggebracht voor een inkomen van meer dan 22.300 euro per jaar. Voor een alleenstaande kan die vermindering dus tot 1.774,26 euro bedragen. Een werkloze die een baan aanvaardt, verliest die vermindering en wordt dus fiscaal bestraft.

De tweede werkloosheidsvallen is het mechanisme van de inkomensgarantie-uitkering. Die werd ingevoerd in 1993, parallel met het statuut van «deeltijdwerker met behoud van rechten». Dat statuut, dat op 1 juni 1993 in het leven werd geroepen, geeft recht op een volledige werkloosheidstuikering als de werknemer zijn deeltijdse arbeid verliest². Om onder die regeling te kunnen vallen, moet de werknemer onvrijwillig deeltijder zijn. De inkomensgarantie-uitkering wordt onder bepaalde voorwaarden toegekend aan de werknemers met het statuut van «deeltijdwerker met behoud van rechten».

De inkomensgarantie-uitkering heeft tot doel de aanvaarding van deeltijdwerk minder duur te maken voor de werkloze. Ze beoogt de deeltijder een inkomen te waarborgen dat hoger ligt dan het bedrag van de werkloosheidstuikering, ongeacht het loonbedrag en het aantal gepresteerde uren. Daartoe verhoogt de Staat het nettoloon van de werknemer met het verschil tussen die bezoldiging voor de beschouwde maand en de zogenaamde «referentiewerkloosheidstuikering» verhoogd met een bijkomend bedrag, dat afhangt van de gezinsituatie van de werkloze.

L'allocation de garantie de revenu joue à double sens sur l'offre de travail. D'une part, elle pousse les personnes à trouver et à accepter un emploi à temps partiel. D'autre part, cette allocation ne peut être perçue par des travailleurs exerçant davantage qu'à 80%. Par conséquent, comme cette allocation disparaît brusquement lorsque les 80% du temps plein sont atteints, elle piège les individus dans des emplois à temps partiel et ne les incite pas à accepter un temps plein. Il ne s'agit donc pas ici de décourager à travailler, mais bien de décourager à travailler plus, voire à passer à un temps plein.

Pour prévenir cet effet pervers, le gouvernement a annoncé lors de sa déclaration gouvernementale de juillet 2003 qu'il allait effectuer une réforme de l'allocation de garantie de revenus, ce qui a été confirmé lors du Conseil des ministres du 16 janvier 2004. Celle-ci ne serait plus un montant fixe par mois, mais serait allouée comme un complément par heure. L'allocation de garantie de revenus ne serait, par ailleurs, plus disponible pour les personnes travaillant moins d'un tiers-temps. Cette réforme, annoncée dans l'accord gouvernemental, a sans cesse été reportée depuis lors.

Un troisième élément susceptible de créer un piège à l'emploi est la législation en matière de saisies. Cette législation s'applique tant sur les rémunérations du travail que sur les revenus de remplacement, dont les allocations de chômage. Le montant autorisé de la saisie est déterminé par tranche de revenus. Le montant autorisé de la saisie est fixé en fonction des tranches de revenu, selon le tableau suivant.

Revenus du travail	montant autorisé de la saisie par tranche de revenus
Jusque 889 euros (net)	0%
De 889 à 954 euros	20%
De 954 à 1.053 euros	30%
De 1.053 à 1.152 euros	40%
Au-delà de 1.152 euros	100%

Ainsi, par exemple, si une personne gagne 949 euros nets, on peut lui saisir 20% de 60 euros, soit 12 euros. Si une personne gagne 1.200 euros, on pourra lui saisir 13 euros sur la première tranche, 30 euros sur la deuxième, 40 euros sur la quatrième et 48 euros sur la dernière, soit 131 euros au total.

La saisie a clairement un effet décourageant sur la reprise d'un emploi, et plus globalement sur l'accroissement du temps de travail ou sur l'accès à un travail plus rémunérateur. En effet, au-delà du plafond de 1.152 euros, le travailleur n'a pas la possibilité d'améliorer son salaire.

De inkomensgarantie-uitkering heeft een dubbel effect op het arbeidsaanbod. Eerst en vooral zet de uitkering mensen ertoe aan een deeltijdse baan te zoeken en aan te nemen. Voorts komen voor de uitkering alleen werknemers in aanmerking met een deeltijdse baan van maximum 80%. Aangezien ze dus plots niet langer wordt betaald wanneer de werknemer meer dan 80% van een voltijdse prestatie levert, is de regeling een valstrik voor deeltijds werkenden, en zijn zij niet geneigd in te gaan op aanbiedingen voor een voltijdse baan. Zodoende ontneemt de regeling mensen niet de zin om te werken, maar wel de zin om méér te werken, dan wel over te stappen naar een voltijdse baan.

Om dat negatieve gevolg weg te werken, kondigde de regering in de regeringsverklaring van juli 2003 een hervorming van de inkomensgarantie-uitkering aan, die werd bevestigd door de Ministerraad van 16 januari 2004. In plaats van een vast maandbedrag zou voortaan een bijslag per uur worden toegekend. Voorts zou de inkomensgarantie-uitkering niet langer worden toegekend aan personen die minder dan een derde van een voltijdse prestatie leveren. Die in het regeerakkoord aangekondigde hervorming is sindsdien almaal uitgesteld.

Een derde element dat een werkloosheidsval kan creëren, is de beslagwetgeving. Die wetgeving is van toepassing zowel op de inkomsten uit arbeid als op de vervangingsinkomens, waaronder de werkloosheidsuitkeringen. Het voor beslag vatbare bedrag is afhankelijk van de inkomensschijf, zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Inkomsten uit arbeid	Voor beslag vatbaar gedeelte van de inkomensschijf
tot 889 euro (netto)	0%
van 889 tot 954 euro	20%
van 954 tot 1.053 euro	30%
van 1.053 tot 1.152 euro	40%
vanaf 1.152 euro	100%

Wanneer iemand bijvoorbeeld 949 euro netto verdient, kan aldus beslag worden gelegd op 20% van 60 euro, wat overeenstemt met 12 euro. Verdient iemand 1.200 euro, dan kan beslag worden gelegd op 13 euro voor de eerste schijf, op 30 euro voor de tweede, op 40 euro voor de vierde en op 48 euro voor de laatste. In totaal maakt dat dus een bedrag van 131 euro.

Het is zonneklaar dat het beslag potentiële herintreders niet bepaald aanmoedigt hun vroegere baan te hervatten, en werknemers in het algemeen ontmoedigt meer uren te presteren of een beter betaalde baan te zoeken. Zodra de bovengrens van 1.152 euro is bereikt, zit er voor de werknemer immers geen loonstijging meer in.

Globalement, les pièges à l'emploi touchent le plus les ménages monoparentaux, voire les ménages à un seul revenu. Autrement dit, les pièges à l'emploi touchent essentiellement les personnes avec charge d'enfant(s) pour qui une activité professionnelle peu rémunérée, surtout si c'est à temps partiel, entraîne de nouvelles charges égales ou supérieures à la rémunération. Ce constat tient principalement au fait que ces ménages perdent le gain des allocations familiales majorées lorsqu'ils acceptent un emploi.

Enfin, un quatrième élément est l'octroi d'allocations familiales majorées pour les chômeurs (ainsi que pour les pensionnés). Le bénéficiaire de telles majorations perd cet avantage en acceptant un emploi. Parmi l'ensemble des éléments de la législation sociale et fiscale qui peuvent constituer un piège à l'emploi, nous considérons compte tenu des éléments ci-dessus que la perte des allocations familiales majorées lorsqu'un allocataire social trouve un emploi est particulièrement crucial. C'est ce problème que vise à résoudre la présente proposition de loi.

Les allocations familiales majorées sont octroyées aux allocataires sociaux. Elles ne sont cependant octroyées que moyennant certaines conditions de revenu du bénéficiaire des allocations familiales ou du cohabitant, à savoir que les revenus de remplacement ne soient pas supérieurs à 1.672 euros par mois.

Le montant des allocations familiales majorées est détaillé au tableau ci-dessus (montants au 1er octobre 2004).

Comment se système se traduit-il pour une personne qui accepte un emploi? Un chômeur isolé avec deux enfants perçoit en deuxième période environ 850 euros par mois. En tant que chômeur, il peut bénéficier de la majoration des allocations familiales de 62 euros. Il perçoit donc globalement 912 euros. En acceptant un travail au salaire minimum garanti (soit un montant brut de 1.210 euros), il perçoit un montant net de 920 euros par mois. Autrement dit, cette personne ne gagne que 8 euros en acceptant un travail. Très clairement, ce n'est pas suffisant pour inciter quelqu'un à travailler.

Nous considérons dès lors que le principe régissant l'octroi d'allocations familiales majorées à un allocataire social percevant jusqu'à 1.672 euros par mois et non à un travailleur en percevant 920, n'encourage pas à accepter un emploi.

Nous souhaitons en conséquence que l'allocation familiale majorée continue à être accessible aux travailleurs à bas revenus. De cette façon, ces derniers ne sont pas pénalisés en acceptant un emploi.

Notre objectif est d'encourager les mesures d'aide à l'emploi pour les ménages avec des enfants à charges (familles monoparentales ou non), qui rencontrent le plus de difficultés à avoir accès au marché du travail. Ceci s'explique par le fait qu'ils doivent faire face à des contraintes de garde d'enfant, des contraintes de logement plus importantes, qu'ils parviennent plus difficilement à concilier vie privée et vie professionnelle, notamment au niveau de la mobilité.

De slachtoffers van de werkloosheidsval in het algemeen zijn meestal eenoudergezinnen en gezinnen met één inkomen. Zulks betekent dat de werkloosheidsval vooral personen treft met een of meer kinderen ten laste, voor wie een slecht betaalde beroepsactiviteit – vooral in het geval van een deeltijdse baan – nieuwe lasten meebrengt, die even hoog, of zelfs hoger, zijn dan het loon. Dat komt in wezen doordat die gezinnen de verhoogde kinderbijslag verliezen wanneer de ouder(s) een baan aanne(e)m(t)(en).

Het vierde element ten slotte is de toekenning van verhoogde kinderbijslag aan werklozen (en gepensioneerden). Een rechthebbende op soortgelijke verhogingen verliest dat voordeel wanneer hij een baan aanneemt. Van alle bepalingen van de sociale en fiscale wetgeving die tot een werkloosheidsval kunnen leiden, achten de indieners, in het licht van de voormelde elementen, de bepaling waardoor een uitkeringsgerechtigde die een baan vindt, de verhoogde kinderbijslag verliest, van doorslaggevend belang. Dit wetsvoorstel beoogt dan ook dat knelpunt weg te werken.

De verhoogde kinderbijslag wordt toegekend aan sociale-uitkeringsgerechtigden, evenwel op voorwaarde dat het inkomen van de rechthebbende op kinderbijslag dan wel van de samenwonende aan bepaalde voorwaarden voldoet. Zo mag het vervangingsinkomen niet hoger zijn dan 1.672 euro per maand.

De bovenstaande tabel geeft een overzicht van de verhoogde kinderbijslag (op 1 oktober 2004).

Welke gevolgen heeft die regeling voor iemand die in een baan stapt? Een alleenstaande werkloze met twee kinderen ontvangt in de tweede periode ongeveer 850 euro per maand. Als werkloze heeft hij recht op een verhoging van de kinderbijslag met 62 euro. In totaal ontvangt hij dus 912 euro. Als hij een baan aanneemt waarvoor hij het gewaarborgde minimumloon ontvangt (1.210 euro bruto), dan houdt hij een nettobedrag van 920 euro per maand over. Uit die berekening blijkt dat die persoon slechts 8 euro per maand méér ontvangt door te werken. Ontegenzeglijk volstaat een soortgelijk bedrag niet om iemand tot betaald werk aan te zetten.

De indieners zijn derhalve van mening dat men mensen niet stimuleert om een baan aan te nemen door de verhoogde kinderbijslag toe te kennen aan uitkeringsgerechtigden die tot 1.672 euro per maand ontvangen, maar niet aan een werknehmer die slechts 920 euro per maand krijgt.

Daarom achten zij het wenselijk de verhoogde kinderbijslag te blijven toekennen aan werknemers met een laag inkomen. Aldus zullen deze laatsten niet worden gestraft omdat ze een baan aannemen.

Het is de bedoeling maatregelen te bevorderen ter ondersteuning van de werkgelegenheid voor gezinnen met kinderen ten laste (al dan niet eenoudergezinnen) die het meest moeite hebben om tot de arbeidsmarkt toegang te krijgen. Dat is verlaatbaar, omdat zij het hoofd moeten bieden aan verplichtingen inzake kinderopvang en aan hogere huisvestingsverplichtingen en er moeilijker in slagen hun privé-leven af te stemmen op het beroepsleven, met name op het vlak van de mobiliteit.

Ainsi, en France, la «prime pour l'emploi» est plus favorable aux ménages avec enfant. Elle permet aux ménages avec enfant de bénéficier d'un supplément de 30 euros par mois par enfant à charge.

Plus encore, le *Working Families Tax Credit* («crédit d'impôt pour les familles qui travaillent³») instauré au Royaume-Uni en 1999 correspond bien à la volonté de rendre le travail davantage payant pour les ménages avec enfant. Ce crédit d'impôt ne s'adresse en effet qu'aux foyers ayant au moins un enfant de moins de 16 ans. Les ménages y perçoivent également une allocation pour garde d'enfant.

C'est dans cet esprit que nous souhaitons maintenir les allocations familiales majorées pour les travailleurs à bas revenu. La majoration des allocations est établie au taux plein au niveau du salaire minimum et est décroissante ensuite en fonction du revenu. Cette dégressivité s'effectue à concurrence de 35% du supplément de salaire mensuel brut par rapport au salaire minimum⁴.

Benoît DRÈZE (cdH)

Zo is in Frankrijk de «*prime pour l'emploi*» gunstiger voor huishoudens met kinderen. Die kunnen daardoor per kind ten laste 30 euro per maand meer trekken.

Meer nog; de «*Working Families Tax Credit*» (belastingkrediet voor werkende gezinnen³), die in 1999 in Groot-Brittannië is ingesteld, spoort wel degelijk met het streven arbeid voor huishoudens met kinderen lonender te maken. Dat belastingkrediet is immers alleen maar bestemd voor gezinnen met ten minste één kind onder de 16 jaar. De huishoudens ontvangen er ook een uitkering voor kinderopvang.

In die geest wensen wij de verhoogde kinderbijslag voor werknemers die een laag inkomen hebben, te behouden. De verhoging van de bijslag is maximaal bij het minimumloon en neemt af naar gelang van het inkomen. Die degressiviteit wordt berekend ten belope van 35% van het verschil tussen de bruto maandloon en het minimumloon⁴.